

LAHOLMS TIDNING

N:R 189. ARG. 28.

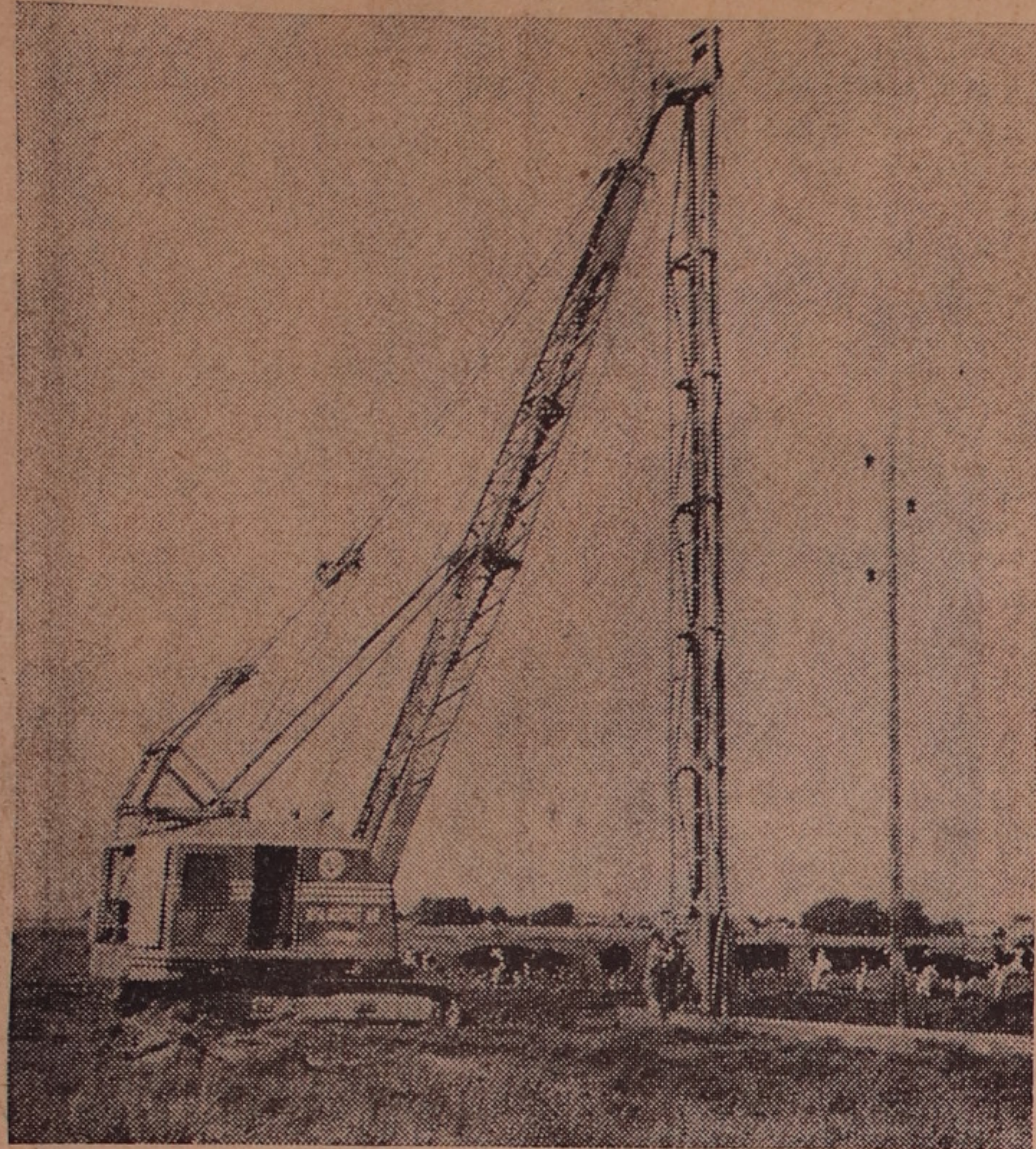
Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm

TISDAGEN DEN 18 AUGUSTI 1959

Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson

Lösnummer 25 öre

Provpålningarna vid Stensån började i går Men än lär det dröja med motorvägsbygget

KOSSORNA var intresserade åskådare när den jättestora pålningskranen i går "lade grunden" för den nya motorvägen strax söder om Skottorp.

Man kan inte påstå, att den stora maskin, som illustrerar denna artikel, tog de första "spadtagen" för den blivande motorvägen genom södra Halland, trots att den påminner om en grävmaskin. Men den lade i alla fall första grunden till motorvägen — detta skedde vid Stensån strax söder om Skottorp i går eftermiddag.

När — och om — den mycket omtalade motorvägen blir verklighet är det ingen som vet något om än. Det statsfinansiella läget är bekymmersamt, det skall sparas — och då brukar vägar komma i främsta rummet som besparingsobjekt. Vägen är — som Laholms Tidning tidigare vid flera tillfällen omtalat — klar på papperet och dess sträckning är fastställd. Men ännu har inte några som helst handlingar lämnats ut till hugade byggnadsfirmor att räkna på så förrän allra tidigast framåt hösten kan det inte bli frågan om att bygget kan påbörjas.

I går började i alla fall Skånska Cement med provpålning på Stensåns södra strand, där motorvägen på en ny bro endast ett par hundra meter väster om den riktvåan befintliga skall korsa ån. Med en pålningsmaskin av imponerande dimensioner, den är närmare 20 meter hög och försedd med en "hammare" med den aktningssvårda tyngden av 3 ton, drevs i går med en påle först till 14 meters djup, varpå pålen, som är av armerad betong, skarvades på ytterligare 8 m.

Det har provborrats här förut, omtalar ingenjör Månsson vid Skånska Cement för Laholms Tidning, men nu gäller det att påla och se hurdana bottenförhållandena verkligen är. Egentligen skulle vi slagit ned två pålar på vardera sidan men tack vare att här går en högspänningsledning kommer vi inte åt att slå ner mer än en påle här på södra sida. Vi måste slå så långt att vi kommer ned till fast mark.

Sedan skall vi fortsätta på ytterligare fyra ställen, däribland vid Svensfältsväg, vid södra Snevägen i Mellby och vid det blivande vägkorset i Mellbystrand. På det senare stället håller vi för övrigt på med att dika ut marken, ty här skall förbindelsevägen gå fem meter under motorvägens yta och vi skall lägga en dikesledning ut till Smedjeån.

Motorvägen är i för sig ingen billig sak och bara förberedelserna, stakning, provborring och nu pålning drar mycket stora kostnader. I natt fördes för övrigt den imponerande pålningsmaskinen på riktvåan över till Stensåns norra strand och under tiden som detta påtryck fick man stänga av vägen. Men allt gick lyckligt och skulle pålningsmaskinen visa tecken till att vilja sätta sig i allt för lös jord, så har man plankor av jätteformat att lägga under. Den första grunden till motorvägen har lagts — när skall vägen stå färdig?

Att bytet kan bli gott finns många belegg för. Bara på kronans skogar i Grönbo revir i Västmanland dödade omkring 200 minkar under fjolåret. Och i år har ett par man där sänt ytterligare ett 30-tal till de sälla jaktmarkerna.

Att minken kom in i vår fauna betraktas som en olycka av både fiskare och jägare. Den har spritt sig över hela landet och gör svår skada på fisk och villebråd. Minken har en förfärlig aptit och dödar ofta för dödangets egen skull. Fisk är huvudfödan och den går särskilt illa åt laxfiskar, gäddor och kräfter. Men den går också på jakt på land och är en svår fiende till olika slags fåglar, harar m. fl. Det har påståtts att den faktiskt varit skuld till att änderna försvunnit från en del sjöar.

Det var under kriget som minken började komma ut. Dessförinnan fanns det gott om minkfarmer. Men när kriget kom blev det svårt att få föda åt minkarna. Folk blev inkallade och det blev sämre med tillsynen. Minkarna rymde undan för undan. Det sägs till och med att en del som inte hade möjligheter att längre klara sina farmar helt enkelt släppte ut minkarna.

Största skadorna på kräftorna?

På ansvarigt jägarhåll är man ense om att vildminken måste bekämpas till varje pris. Och åtskilligt har gjorts både av domänstyrelsen och Jägareförbundet. Inom domänstyrelsen har vi bl. a. uppmanat våra många jaktarrangörer att göra vad de kan för att hålla efter minken, omtala barychefen Torsten Wennmark i styrelsen. Vi har också bett jaktarrangörerna att de skall låta andra intresserade jaga mink på deras jaktmarker och det har de gått med på i många fall. Att resultaten kan bli gott visar rapporterna från — Minken gör ju mycket stor Grönbo revir.

skada på allt slags vilt men de värsta skadegörelserna tycker jag nog att man konstaterat på kräftorna, fortsätter barychefen Wennmark. Men minken är ju så blodtörstig att han över huvud taget dödar allt han kommer i närheten av.

(Forts. å sid. 5)

'Pyrotekniskt' i Våxtorp

EN "PYROTEKNISK" programpunkt fanns som bekant med i Våxtorps hembygdsförenings fest på söndagen. Man övade släckning av brinnande bil inför en uppskattande publik. Här ett par bilder från evenemanget. På den lilla bilden har man just tänt på den gamla bilen, som genast står i rök och lågor. På den större bilden är brandkåren i aktion. För dess sprutor slocknade bilbranden rätt snart.

Död hare och trädgårdsstol på flaggstång vid Mellbystrand

På söndagen var det säsong avslutning och skördfest i Mellbystrand och detta trevliga arrangemang fick ett mindre trevligt efterspel på natten då en del ynglingar tog sig före att begå en hel del otrog, delvis av skämtsamt delvis av drummelaktigt slag.

Speciellt utsatt för lymlarnas verksamhetslusta blev Strandhotellet. Här hade man spritt ut trädgårdsmöblerna i terrängen varvid man placerat en soffa ovanpå telefonkiosken och en annan soffa ovanpå en parkeringskylt. En stol hade man hissat upp i en flaggstång och en annan flaggstång "bryddes" av en död hare, tydligen överkörd. Även en grind var avlyftad.

På golfbanan intill Café Valhall hade man hittat på en del

fuffens och på taket till ett uthus hade placerats en trädgårdssoffa och ett mindre oljefat. Flera skyltar hade vridits på sned och på torget hade man dragit ut pappersrullarna långt ut på vägen.

På Sjötorps pensionat hade lymlarna brutit upp några plattor och rensat ett plommonträd.

(Forts. å sid. 3)

Laholmskvinna av seg natur

I DAG skall jag presentera en av vardagslivets hjältinnor som gick ur tiden så sent som 1942. Hennes namn var Carolina Esbjörnsson. Lina kom till Laholm någon gång på slutet av 1880-talet och fick plats på Kungsgården. Det var väl för henne som för alla andra tjänsteandar på den tiden att dagen var mycket lång med arbete från tidigt på morgonen till sena natten. Hon hade nog inte varit i Laholm så värd länge förrän hon gifte sig med en mejeriarbetare, sedan tegelbrännaren Nils Petter Esbjörnsson.

DET FÖRSTA minne jag har av familjen är att den bodde uppe vid Storgatan i manslarna Petterssons fastighet. Ett fallfärdigt ruckel som vid sekelskiftet revs för att lämna plats åt nuvarande Tullska fastigheten. Esbjörnssons flyttade då ner i Hantverkargården.

Hade Lina haft mycket arbete innan hon gifte sig så blev det ännu mera sedan. I flera år satt mannen oförmögen till något arbete. Ryggmärgen hade blivit skadad och han släpade sig fram på två käppar. Inte mindre än 9 barn hade makarna och eftersom vi på den tiden inte hade någon nämnvärd socialvård så förstär ni vad hustrun måste slita för att hålla hemmet vid makten.

I UR OCH skur, vinter som sommar stod hon på torget med sin fiskkärra för att få in litet till mat åt de sina. Sedan hade hon en del städning också för att bättra på inkomsterna. Natten fick hon ägna åt hemmet. Men trots allt arbete verkade hon alltid pigg och nyter. Tidigt fick de

(Forts. å sid. 5)

Skånsk folkdans i Fågelsång

BÅSTADS FOLKDANSARE

i granna bygdetrakter blev mycket populära, när de besökte Våxtorp och hembygdsfesten. På den stora bilden ser ni de sex paren, där de tar igen sig strax före första framträdandet. — Kan man inte organisera något liknande folkdanslag här i södra Halland, frågade flera festbesökare. — På den lilla bilden har vi fångat en del "söndagsfiskare" av mera ovanligt slag. De fiskar nämligen i fiskdammen på Fågelsångs festplats. Fiske-lyckan var rätt god hörde vi.

Fälttävling i Ränneslöv

Andra omgången i Ränneslövs hemvärns fälttävlan gav följande resultat: Åke Persson, Alstorp, 168 poäng, Hans Alfvén, Edsberg, 154 p., Bertil Lund, Alstorp, 154 p., Heige Pettersson, Eketsbygget, 152 p., Kurt Bengtsson, Edsberg, 150, Gunnar Johansson, Flammabygget, 143 p., Verner Jönsson, Ståme, 147, Karl Axel Jönsson, Alstorp, 142 och Torsten Svensson, Bockastensbygget, 139 poäng.

Något för Sydhallands jaktvårdare Jakt på vildmink kan vara lönande

Den som har lust att jaga vildmink och är skicklig att spåra upp det lilla blodtörstiga rovdjuret kan göra sig en lite föraktlig dagsförtjänst. Det är visserligen inte skottpengar på mink men skinnet betalas bra — man kan få upp till 100 kr. för ett fint skinn. Och så får man alla fiskares och jägares tysta tack på köpet.

Södra Hallands viltvårdare

har under senare år fått göra flera aktioner för att hålla efter vildminkarna. Det blodtörstiga lilla djuret kan åstadkomma stor skada, om det får uppträda okontrollerat bland andra vilda djur. Särskilt småviltet får lida, om minkstammen ute i markerna blir för stor. I denna artikel får "minkjägarna" goda råd och en del intressanta upplysningar om minken som villebråd.

Två rymda kriminalpatienter fick byta kläder i Laholm

En statspolispatrull på rutinkontroll gjorde på söndagen ett fint kap i Östra Karup då den tog hand om två från S:t Lars sjukhus i Lund rymda kriminalpatienter. De fördes till arresten i Laholm där de fick byta sina stulna kläder mot anstaltens — vilka de förtänksamt nog inte hade gjort sig av med.

Efter rymningen hade de båda männen begett sig till Marieholm i trakten av Eslöv där de gjort inbrott i en herrekeperingsaffär och på så sätt skaffat sig nya kläder. Så gick de till Kävlinge där de lade beslag på en motorcykel med vilken de

färdades norrut. Vid en vägkant tog de ett tält, som tillfälligtvis stod tomt. I Östra Karup fann statspolisen anledning att syna de bägge männen i sömmarna och så småningom återfördes de till Lund.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör och annonschef:
STIG JONSSONRedaktionschef:
OLOF ASS-PETERSSON

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland. Marktyd samt angränsande delar av sydöstra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 10300
Expeditions och annonskontoret 11241

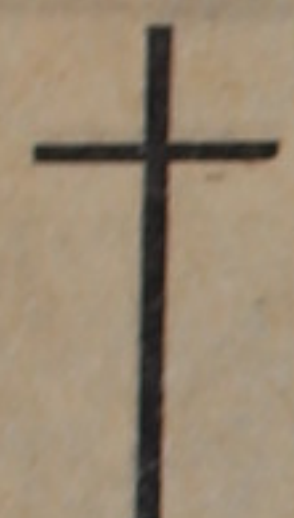
Lysning

BÖRJE NILSSON

ULLA OHLSSON

Edenberga Västorp
Ev. visiter den 23/8 1959 kl. 18.00 på Petterssons Pensionat.

Dödsfall

Min älskade maka,
vår kära lilla mor
och mormor

Klara Nilsson

* 24 maj 1892

har i dag lugnt och stilla
avlidit, i ljus och tacksamt
minne bevarad.

Hishult den 16 aug. 1959

OSCAR NILSSON

Gunvor o. Knut

Britt o. Sigvard

Gödis o. Per-Olof

Inger

Barnbarnen.

De, som önskar följa vår
käraste på hennes sista färd,
meddelas, att jordfästningen
äger rum i Hishults kyrka
torsdagen den 20 aug. kl. 2
em. Efter akten inbjudes till
kaffe i Hishults gamla gäst-
givaregård. — Meddelas en-
dast på detta sätt.

Andréns

Begravningsbyrå

KISTOR OCH SVEPNINGAR

Allt ombesörjes.

Likbil ordnas.

Stortorget, Laholm Tel. 69.

Bostaden Tel. 534

Vid dödsfall

vänd Eder till

BRÖD. SVENSSONS

BEGRAVNINGSBYRÅ

som ordnar allt för begrav-

ningar och eldbegängelser.

EGEN LIKBIL

TILLHANDAHÅLLES

Gamlebytor 5 - Laholm.

Tel. 703 Laholm och

68 Vallberga.

Sorg-

Hattar och Slöjor

i ett förmått och värdigt

utförande.

Ekwalls Estn

SPECIALFÄRTEN I HATTAR OCH SLÖJOR

Tel. 566 Laholm.

Sigfr. Carlssons

Begravningsbyrå

Kistor med tillbehör.

Ombesörjer allt.

LIKBIL.

Tel. 36 - Knäred.

VID DÖDSFALL

Vänd Eder till

Veinge Begravningsbyrå

Kransar, Buketter, Svepnings

och Kistor

till ortens lägsta priser.

Blomsterförråd till in-

och utlandet.

Hämtning från dödsorten

ombesörjes.

VEINGE MOBILAFFÄR. Tel. 61

Gravvårdar

Gravinhägnader

Gravering, förgyllning

och planteringar.

LINDEROTH

Båstad. Tel. 70710 och 70237

Ramshall, Veinge

DANS onsdagen den 19/8 kl. 20—23

BENGT INGVARSS ORKESTER

Ränneslövs kommun

Undervisningen i kommunens skolor börjar torsdagen den 22/8 kl. 8.30.

Skolskjutsar går som föregående läsår där ej annat meddelas malmännerna.

Skolstyrelsen.

Veinge Folkskolor

börjar läsåret fredagen den 21 augusti kl. 8.30. Skolskjutsar utgår i vanlig ordning.

Rektor.

Till salu

Råghalm

till salu. Gunnar Bengtsson,
Lejeby. Tel. 62130.

TV 21"

nya billigt, 1 st. beg. 17".
Tel. 50980 Klippan.

GYLTOR

av lantras, friskförklarade, med gristid aug.—sept. försäljes torsdagen den 20 aug. å platserna: Stackarp affär 8 fm., Västorp bilverkstad 8.30, Hasselöv vsk 9, Ö. Karup vsk 9.15, Malen kalkbruk 9.30, Nordanå vsk 3.30, Florshult vsk 4, Boalt vsk 4.30, Smeshult vsk 4.45, Skånes Fagerhult stn 5, Trullsabyget 5.30, Skogsgård vsk 5.45, Hishult kl. 6.

Garanti för dräktighet.
Kontant eller 3 mån. kredit till solida köpare. Bra gyltor och lägsta priser vid köp från oss.

RAGNAR BENGTSSENS
LIVDJURSAFFÄR
Ysby. Tel. 62052.

All uppvaktning

på min instundande högtidsdag undanbedes vänligt men bestämt. Gäller även släkten.

Jeanette Nilsson,

Husalt.

Till salu

Kvalitetslakan, uppsydd av smidig, tätslagen och slitstark lakansväv i 100% ren, mjuk bomull, storlek 140x250 cm, kr 32:— ½ duss. Örngott, storlek 52x60 cm uppsydd i god kvalitet, kr 9:— ½ duss. Linnehanddukar med röd eller blå bård, kr 6.75 ½ duss. Frottehanddukar, mönstrade, säljes till reklampris, endast kr 5:— ½ duss. Gör ett provköp med full returrätt och övertyga Er om vår överlägsna kvalitet. Vi kan även erbjuda Er marknadens förmåsta konkurrenskvalite i obektt lakansväv, bredd 140 cm. Packar om 10 m kr 17.95. Färdigsydda lakan 140x250, kr 29.75 ½ duss.

Folkets Inköpscentral

Borås 2

Beg. moped

märke Apollo, säljes billigt. Svar till tel. 10305 Laholm.

Ingen bil utan säkerhetsbälte!

NTF

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

80 år

fylleri i morgon f. lantbrukaren Johan Jönsson, Kapplet, Veinge. Han är född i Veinge och har i många år innehaft ett lantbruk i Skogaby. Detta har han numera lämnat och bosatt sig i Kapplet. I sin krafts dagar var han en duktig och arbetsam jordbrukare och alltjämt är han förhållandevis pig och krig.

70 år

fylleri i morgon fru Emma Olofsson, Alstorp. Hon är född i Knäred och har gjort sig känd som en duktig och arbetsam människas, som helt ägnat sig åt sitt hem.

60 år

fylleri på onsdag hemmansägaren Håkan Nicklasson, Boda, Markaryd.

Jubilaren är född i Tormansbygd där han övertog sitt föräldrahem och brukade under en lång följd av år. Han utövade under denna tid även påldjurskötsel och innehade en nutria-farm. För omkring 10 år sedan sålde han gården i Tormansbygd och flyttade till Boda. Här har jubilaren nerlagt ett oerhört arbete och byggt om och moderniserat byggnaderna, gjort nyodlingar och anlagt betesvalar. Vid sidan om skötseln av jordbruket har jubilarens krafter tagits i anspråk för allmänna värv. Således har han tillhört kyrkofullmäktige och är numera ledamot av Markaryds sockens socialvårdsnämnd och tillhör styrelsen för Markaryds sparbank.

50 år

fylleri den 18 aug. fru Iris Andersson, Timsfors.

LYSNING

— för furir Stellan Hellberg, Kristianstad, och fröken Sonja Palmér, dotter till hr Assar Palmér, Båstad och hans maka f. Persson.

DÖDSFALL

Klara Nilsson. I en ålder av 67 år avled i sönd. i Laholms sjuk-

stuga fru Klara Nilsson, maka till lantbrukaren Oscar Nilsson, nr. 5, Hishult.

Den bortgångna, som var född i Ståne, Alstorp, har sedan hon ingick äktenskap 1920 varit bosatt i Hishult. De senare åren har hon varit klen till hälsan men så länge krafterna stod bi ägnade hon helt sina krafter och omsorg åt sitt hem och de sina. Hon var en snäll och sympatisk kvinna, gladlynt och trevlig. Närmast sörjande är make och fyra döttrar: Gunvor gift med lantbrukaren Knut Brinck, Lönndala, Skåne, Britt gift med tapetseraren Sigvard Sjögren, Vaggeryd, Gödis med metallarbetaren Per-Olof Guntell, Halmstad, samt Inger, damfrisöriska i Halmstad. I sorgen deltagar dessutom barnbarn, tre syskon samt övrig släkt och vänner.

Kerstin Sandberg i en ålder av nysst fyllda 80 år avled natten till söndagen för Kerstin Sandberg, maka till trädgårdsmästare Reinhold Sandberg, Markaryd.

Den avlidna var född i Munikagården, Svalöv den 27 mars 1879 och hon kom till Markaryd 1902 då hon fick anställning hos dr. Werner. Efter ett par år startade hon tillsammans med en syster ett bageri och kafé i Markaryds stationssamhälle vilken rörelse sedermera utökades med ytterligare en syster samt tidigt som man även bakade konditorivaror. Fru Sandberg drev sin rörelse i 40 år och överläts därefter densamma på en son.

Närmast sörjande är make och sex barn av vilka Ester är gift med trädgårdsarbetare Viktor Eriksson, Bäckhult, Markaryd, Eric är anställd i R. Sandbergs Trädgård, Markaryd, Lilly är maka till verkställare Erik Sjölin, Ljunghy, Elsa gift med telefonreparatör Gösta Svensson, Markaryd, Sven innehavare av Sandbergs Konditori och Robert är anställd i R. Sandbergs Handelsträdgård, Markaryd. I sorgen deltagar dessutom barnbarn och barnbarnsbarn samt släkt och många vänner.

LAHOLM

Halmstadsnoteringen.

den 17 augusti. Färskpotatis 28 kr, King Edward 30 kr per 100 kg i köparens säckar.

Hinneryds-stipendiat.

H. S. Hermod's Stipendiefond, som stiftats till minne av H. S. Hermod, korrespondensinstitutets grundare, har utdelat stipendium till bl. a. Allan Ahl, Hinneryd.

Dragning i 1958 års premielån

STOCKHOLM (TT)

Den tredje dragningen i 1958 års premielån förrättades på måndagen inför notarius publicus Blanck. Vinsterna utföll på följande obligationer (reservation för ev fel):

	250.000 kr:	
Ser 644 nr 716		
	100.000 kr:	
Ser 803 nr 1328		
	50.000 kr:	
Ser 64 nr 745		
	25.000 kr:	
Ser 75 nr 45	Ser 741 nr 723	
	10.000 kr:	
18—1187	105—1345	126—182
135—164	162—123	180—306
508—216	674—1252	735—579
959—1951		

5.000 kr:		
38—1231	69— 521	110— 450
10—1715	126— 229	183— 388
92— 554	214— 549	316—1643
25—1984	333— 775	381— 886
86— 527	418—1931	426—1149
52—1437	514— 384	579— 955
91— 417	597—114	663—113
86—1840	755— 520	765—1086
67— 168	875— 216	893— 854
95—1802	985—266	994—140

I alla serier har 100 kr utfallit på nr 23 267 1004.

I alla serier har 50 kr utfallit på nr 596 733 771 852 859 1037 1106 1390 1648 1699

Uttagna vinster

I 1958 års premielån var den 6 augusti 2.891 vinster på sammanlagt 286.350 kr uttagna. Bland dem var två på 10.000 och 2 på 5.000 kr.

PREDIKOTURER

Trängat. Tältmötesserien fortsätter tisdag, onsdag, torsdag, lördag kl. 19.30. Söndag kl. 14 alliansmöte. Samma talare som förut medverkar samt folkskoll. Åke Arvidsson, Markaryd och Ivar Karlsson, Getinge. Sång och musik.

Nils Svensson. Trädgårdsarbetare Nils Svensson, Småryd, Båstad, har avlidit, 62 år gammal. Han var född i Svenstad, V. Karup och var under många år taktäckare i bygden och uppnådde stor skicklighet inte minst när det gällde halmtäckning. Sedan ca 25 år tillbaka var han anställd vid de nobelska företagen i Båstad, där han hade det bästa anseende som en arbetsam och dugande man. Närmast sörjande är maka, född Dock, samt två fosterbarn, Birgit, anställd i Hålsingborg och Hans-Göran.

BEGRAVNING

Under högtidliga former vigdes i går stoftet efter fru Emma Bengtsson, Sofiero, Laholm, till den sista vilan i kapellet på Laholms kyrkogård. Prestavarna fördes av trädgårdsmästare Adolf Hammargren och f. lantbrukaren Oskar Jönsson, Klågtorp. Akten inleddes med ps 395: 2—4, varpå kyrkoherde Håkansson höll griftetal och förrättade jordfästningen. Begravningsmässan inramades med ps 577:1—3 och

(Forts. å sid. 5)

Grand Magasin LAHOLM

Alltid nyheter i

KAPPOR

och

KLÄNNINGAR

Grand Magasin LAHOLM

Blomstergården vid Eringsboda ett eldorado för naturvänner

INNEVARANDE SOMMAR har ur väderlekssynpunkt varit ovanligt angenäm för semesterfirare och turister, som längtat ut att bese natursköna platser runt om i vårt land. En av dessa som under senare år blivit föremål för en ständigt ökad publikfrekvens är den vackra och natursköna Blomstergården, i norra Blekinge, strax intill smålandsgränsen. Gården som är belägen i Eringsboda socken invigdes för sitt ändamål 1949 med ett besökartal av 4.000, men som nu stigit till omkring 100.000, vilket utgör ett slående bevis för den popularitet Blomstergården tillvunnit sig i hela vårt land.

Gården förvärvades redan år 1929 av dess nuvarande ägare Verner Svensson. Genom idogt och strävsamt arbete tog den efter hand prägeln av ett mönsterlantbruk, allt eftersom mängden av stenar röjdes bort och nya tegar lades under plojen. Avsikten var från början att gården skulle förbli ett helt vanligt lantbruk som gav bärgning och försörjning åt ägaren med familj. Men det blev annorlunda än vad från början tänktes. Vid sidan om lantbruket var blomorna en kär och omhulad hobby för hr Svensson. Hans estetiska sinne och praktiska händighet i förening med konstnärlig skaparglädje, satte snart sina spår på gården i Eringsboda. Av den moränbacke å vilken mangårdsbyggnaden är belägen, blev så småningom en prunkande trädgård. Med livlig fantasi och till priset av många ljusa sommarnätter sömn, blev anläggningen snart en sevärdhet som tilldrog sig allmänhetens intresse. Allt eftersom trädgården utvidgades med nyanlagda rabatter, stenpartier och fontäner samt med ökat antal växtarter, växte allmänhetens intresset mer och mer. Naturvänner och blomsterälskare började söka sig till gården tillsammans med villägare som bad om tips till sina egna trädgårdar. Trots att ägaren satte upp synbara förbud, skyltar med texten: "Privat" eller "Tillträde förbjudet", bara ökade besöksfrekvensen. Förbud hjälpte sålunda inte. Det blev därför nödvändigt med ändringar och de kom. Snart lyste en vackrare skylt besökaren till mötes, och på den stod det: "Välkommen att se trädgården!"

Det var en devis som slog an och resultatet av den är att Blomstergården idag är ett av de mest eftersökta utflyktsmålen.

MEN I TAKT med den ökade publiktillströmningen växte även trädgårdsanläggningen. Från början en villaträdgård vad formatet beträffar omfattar den nu 5 hektar eller 10 tunnland. Men det som i första hand fångar besökaren är inte arealen som sådan utan de små idyllerna. Och de är förvånansvärt många på Blomstergården. De är mestadels omgivna av rogivande gräsmattor eller skyddande buskage. Det är blompryddade öar i förtjusande miniatyrsvär. Men man hittar dem också under granarnas sus eller bakom någon vacker liten kulle. På somliga ställen ligger de tätt intill varandra, eller så att man kan göra en lugnande promenad mellan dem. Men det är inte bara idyll på Blomstergården. Det är också sagostämning och mystik som ger naturskönsens öga allt vad det tränar efter. Överallt är det lika sevärt och överallt hittar man små detaljer som är väl värda att lägga märke till. Från ett flertal platser kan man blicka ut över stora delar av den praktfulla anläggningen som gjorts med så mycken kärlek och omsorg.

Men utvecklingen står inte stilla på Blomstergården. Den expanderar ständigt. Den bygges till och ökas ut varje år och nya växter anskaffas och planteras. F. n. omfattar anläggningen 2.000 olika arter av ört- och vedartade växter. Mycket av det gamla göres om för att kunna möta den ständigt ökade publiktillströmningen. Vågar bredas, samlingsplatserna vid de olika "blickfängen" göres större och fler och fler viloplatsar blir till tjänst för besökaren. Här finns ingen särskild stil eller traditionellt mönster det hela göres efter. Fantasin har istället varit den enda arkitekten. I ytterområdena flyter den vildvuxna naturen in i anläggningen och efter detta så märkte får man säga hela anläggningen är byggd efter. Statyetterna som finns där står där inte för egen skull. Dessa och övriga figurer är utplac-

BLOMSTERGÅRDENS ägare och skapare, herr Verner Svensson.

rade för att illustrera något. Otaliga arbetstimmar, mycken svett och möda har nedlagts för att göra Blomstergården till vad den är. Med tanke på att den ligger intill det småländska höglandet med det bittra och karaktäristiska förstå besökaren vilket arbete som här blivit nedlagt.

För att läsaren ska få en bättre helhetsbild av anläggningen ska vi gemensamt göra en rundvandring. Utanför anläggningsområdet möter blicken den rymliga parkeringsplatsen. På de uppräddade bilarna finns inte bara svenska länsboksstäver, utan även sådana med internationella beteckningar. Förutom parkeringsplatsen finns det en nyanlagd paviljong där besökaren kan vila ut och event. äta med havd matsäck, och både parkeringsplatsen och paviljong är av giftsfria.

NÄR VI KOMMIT i genom entrégrändarna kommer vi fram till trädgården. Här finns dessutom en skylt som säger: "Vill ni se allt följ pilarna". Så börjar vi med att gå under en gammal hängpil och får veta att det är ett av de få träd som klarat alla svåra vintrar. Längre fram finns cypressplantering med inslag av Thuja och idegran. Det hela domineras av en ådeleypress.

Så kommer vi fram till en paviljong med uppstoppade djur placerade i naturlig miljö med blodekorationer. Runt paviljongen finns mängder av stenparti växter. Alltid är det något som blommar, från botaniska tulpstugan, Primula, Corydalis, Petunia, Astilbe och Gladiolus är några av dess blomster som tjuvar öga! hela sommaren.

NÄCKROSDAMMEN är nästa sevärdhet. Den lilla sjön ligger mitt i trädgården där pil och Rhododendron speglar sig i vattnet. Detta är inte en sjö vilken utgrävd med skyffel och spade. Ett arbete som tog två somrar i anspråk med ett vattendjup på de flesta ställen av två meter. Tusentals liter vatten måste dagligen pumpas till dammen för att hålla vattennivån. En liten blomsterhöjd ligger som en pärla mitt i sjön, omgiven av kaveldun och näckrosor.

Så är vi framme vid tropikhyddan som med gammaldags halmtak ger skydd mot såväl brännande sol som regnskurar. Strax intill har vi så "Lilleputtarnas land". Det är ett miniatyrlandskap med små gårdar och slott. I en av dess trädgårdar finns små fontäner, terrasser och trappor. Detta avsnitt av anläggningen blir aldrig riktigt

(Forts. å nästa sida)

Bestående vinster

gör Ni genom att placera Edra besparingar hos oss. I BYGDENS bank kommer pengarna BYGDEN till godo.

Vänd Eder till

Västorp

Sparbank

Tel. 30066

Ordf., tel. 31017 Tureby
Kamern, tel. 30144 Västorp
Exp.-tider torsdagar och lördagar 13.30—17.00.

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion; Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel 10150.

Markaryds Bio

Onsdag kl. 8
SPINDELNÄTET
med Richard Widmark och
Laurens Bacall.
Barnförbjuden.
Platsbeställn. tel. 10086 kl. 17-19.Markaryds folkhögskolas
elevförbund

var i lördags samlad på skolan till sitt sedvanliga sommarmöte. Detta öppnades av förbundets ordf. kommunalass. Herbert Paulsson, Hässelholm. Lantmästare Ingvar Olsson, Falkenberg, tidigare elev vid skolan, höll ett intressant föredrag och visade bilder från en studieresa som han gjort i Ryssland. F. Kärödrf. Bengt Bengtsson, Strömsnäsbruk visade en serie bilder från den senaste skolresan till Danmark och Elly Johansson, Hishult och Bert Christensson, Alstorp bjöd på ett trevligt och livligt uppskattat sångprogram med kantor Birgitta Nygren vid pianot.

Obefogade klagomål.

JO har behandlat klagomål från Hilding Jansson i Markaryd mot den av länsstyrelsen förordnade jaktuppsyningsmannen, en hemmansägare, för att en januaridag i år ha idkat jakt med drivande hund å område, som var av sådan beskaffenhet, att drevet huvudsakligen måste antas komma att i huvudsak främja över annans jaktområde, och att syftet med jakten var att åtkomma villabrad från annans jaktområde.

Aven skulle hemmansägaren enligt anmälan ha i oktober 1954 gjort sig skyldig till vissa jaktföreselser, och i samband därmed till oförstånd i tjänsten.

JO finner, att hemmansägaren i sin egenskap av jaktuppsyningsman inte är underkastad ämbetsmannansvar. Hans verksamhet som sådan uppsyningsman står följaktligen ej under JO:s tillsyn. Vad anmälnaren anfört ger vidare inte anledning antaga, att hemmansägaren såsom ordningsvakt överskridit honom tillkommande polismannabefogenheter. På grund härav och då det ej ankommer på JO att beivra brott, som begåtts av enskilda personer, finner JO klagomålen ej kunna förklarade någon hans åtgärd.

Blomsterträdgården vid . . .

(Forts. fr. föreg. sida)

färdigt, därför, att det varje år bygges ut och ökas till. Senaste nyttillskottet är en bondgård, ett sågverk och en kvarn med ett riktigt litet vattenhjul. En porlande bergbäck i bakgrunden driver vattenhjulet. De över 100 arter som finns är allesammans dvärgar. Alla växter är i proportion till byggnader och vad som finns f. ö. Här är barrträd i miniatyr upp till 30 år gamla, liljor en 5 å 6 cm. höga, lönnar som inte är mer än meterhöga oavsett om de skulle bli 50 år. Växterna härstamma från olika delar av världen.

Vi fortsätter att gå och följ "Björkpromenaden" som leder till en vacker björkpark med vildflora på bägge sidor om vägen och över en brio. Så är vi helt plötsligt framme vid "Trollberget". Det är ett sagomotiv fyllt med humor och fantasi. Bara detta en sevärhet av stora mått. Nästa idyll är det rosenflödande Törnrosaslottet med både prins och prinsessa. Här finns resor i hundratals skiftande i olika nyanser och storlekar. Men vi går vidare och kommer snart tills "Mors lille Olle" dyker upp med den bekanta björnen, jämte andra skogens djur som älg och hjort.

Längre fram bland klipporna, skuggad av hängbjörk och lönn och seende ut över havet står "Smälänningen" med sin bekantaste get. Detta ger illustration åt ordstäv: "Sätt en smälänning på en klippa i havet och ge honom en get, så klarar han sig". Detta är emellertid ingenting med ironi i, utan illustrerar villan och seggheten att trots dåliga utgångspunkter ändå sträva fram och nå målet. Blomstergårdens ägare och anläggare är själv smälänning och hans ofantliga arbete vittnar mer än annat om seghet och kraft.

Bland MYCKET annat besökaren får se är också en vacker hängbok och under den har en porlande bäck sitt källflöde. Dess väg kantas av ett rikt urval växter. Här finns bl. a. ormbunkar och hjortunga samt brokbladig hosta. Denna liksom enen nedan-

Markaryd tog full poäng i mötet med Anderstorp

Markaryd tog på söndagen två värdefulla poäng i och med att laget besegrade Anderstorp IF med 2-0 på Skärsvallen, ett resultat, som efter spelfördelningen är fullt rättvist. Gästerna hade ett par riktigt fina målchanser som borde ha resulterat, men i gengäld slarvade MIF:s kedja också bort flera fina tillfällen och gjorde dessutom ett tredje mål, som domaren emellertid underkände.

Matchen gick i stekande sol, och med hänsyn härtill får man bedöma de 22 spelarnas prestationer som utomordentliga. Det bästa spelet presterades i första halvleken, och det var då som Markaryd gjorde sina två mål. Efter att ha sett Anderstorp IF i aktion har man svårt att förstå att laget ligger i botten på serien. Gästerna presterade stundtals riktigt vacker fotboll, men kedjan verkade hopplöst ineffektiv. Lagets klart bästa spelare var vy Olle Sandqvist. Bästa lagdel var halvbackskedjan med Ch Yngve Karlsson som fin stopper. Målet vaktades av utomordentligt målvakten Ingvar Oliv.

Markaryd hade också sin bästa lagdel i försvaret. Målvakten Göte Tykesson hade ingen ansträngande dag. Helbackarna Börje Johansson och Bertil Jonsson tillsammans med centerhalven Jan af Klinteberg slog fullständigt sönder gästernas kedjespel. Kedjan spelade stundtals mycket vackert med finfina kombinationer men man vill gärna ha bollen serverad framför fötterna, och man ansträngde sig inte i onödan. Kedjan lägger även av spelet sedan den fått ett eller ett par måls övervikt, och detta gör att försvaret får en alldes för stor arbetsbörda, och det vill till att man har bra pojkar i bakre leden för att det hela skall klaffa.

Markaryd vann

slantsinglingen och valde att spela med den starka solen i ryggen. Hemmalaget kom bäst igång, och i sjunde minuten kom ledningsmålet, inspelat av vy. Rolf Blomqvist. Två minuter senare gjorde gästernas målvakt Oliv en fantomräddning på Bo Nilssons hårda skott, som han lyckades lyfta över målribban till hörna. Gästernas första riktiga anfall kom i 23:dje minuten, då vy Olle Sandqvist kom fri, men Göte Tykesson i MIF:s mål var på sin vakt och gjorde en fin räddning. Fyra minuter senare blev det 2-0. Målskytt var Ake Hallström, som nätdade sedan hela kedjan varit engagerad i det väl planerade anfalet.

I andra halvleken

hade Markaryd tur vid två tillfällen, då målvakten var försatt ur spel och försvarsspelare fick ingripa och rädda på själva mållinjen. Gästernas center Boris Nilsson hade en jättechans i elfte minuten, då han stod ensam framför öppet mål och endast hade behovt peta bollen över linjen. Han ville emellertid skjuta ett kanonskott och gjorde så också med den påföljden att bollen gick rakt upp i luften. Gästerna hade en ganska bra period fram till en kvart innan matchens slut, och under denna period hade man en hel del farligheter. Slutkvarten gick åter till Markaryd, men resultatet 2-0 stod tiden ut. — Utomordentligt bra domare var Tage Ottosson, Norrahammar, och publiken uppgick till omkring 350 personer.

Majenfors oriente rare sprang bra i Småland

Den femte "Trötteleidsfjengen" med OK Skogskämparna, Hjörtsberga och OK Viridarna, Vislanda, som arrangerör avgjordes på söndagen. Till tävlingen hade 615 orienterare anmält sig och 554 stälde upp till start i det heta sommarvädet. Banorna var fullt utslagsgivande och följande orienterare från Majenfors och Markaryd höll sig framme i prislisorna.

Seniorer A: 15) Leif Bränat, Majenfors 1.44.17. Äldre oldboys: 13) Kurt Strömberg, Markaryd

Markaryds folkhögskola blev populär bland konsumbiträden

I lördags avslutades en biträdeskurs som haft deltagare från olika Konsumbutiker i landet och som pågått under en vecka på Markaryds folkhögskola. I samband med avslutningen framförde eleverna sitt tack till kursledarna och till skolans husmor och gav därvid uttryck för den trivsel man känt på skolan. En miniatyr av Rachdale-monumentet som finns uppsatt på Vår Gård i Saltsjöbaden överlämnades av kursledaren Bror Karlsson.

Kursen på Markaryds folkhögskola var organiserad av Kooperativa förbundets skola Vår Gård i Saltsjöbaden. Skolan anordnar varje år sex kurser av denna typ varav två förläggas till Vår Gård och de övriga placeras ut i olika delar av landet.

I kursen har deltagit 25 elever och kursledare har varit assistenterna Arne Åberg, Bror Karlsson och Bertil Söhl, samtliga från Vår Gård, Saltsjöbaden. Innan eleverna får komma till en sådan kurs som det här

varit frågan om har de genomgått en korrespondensundervisning där de fått de grundläggande kunskaperna. Arbetet omfattade dels föreläsningar, dels praktisk undervisning som ägde rum i Konsumhallen, Markaryd. Kursämnen var bl. a. kooperativa frågor, ekonomiska frågor och frågor i samband med snabbköpsbutiker. Därvid har man ägnat stor uppmärksamhet av pakettering av färskvaror m. m.

I södra Halland för 75 år se'n
Plock ur gammal laholmstidning

FLYKTEN FRÅN landsbygden är ingenting nytt för våra dagar. Så här hette det i Laholms Nya Tidning för 75 år sedan: "Öfver bristen på landtbruksarbetare klagas från nästan alla landsorter. Denna brist är icke allenast orsakad af den starka utvandringen till Amerika, Danmark och Tyskland utan kanske i ännu högre grad af landbefolkningens öfverhandtagande böjelse att egna sig åt andra yrken och därför bosätta sig i städerna, dels de allt mer och mer talrika stationssamhällena, hvilka äro att betrakta som lika många småstäder. Här slår en massa äbo-söner och drängar med större och mindre, mest dock mindre, kapital sig ned som uppköpare, krämare, bierhandlare, kommissionärer o. s. v. och draga derigenom en mängd armar från jordbruket. Åbodöttrarna draga gerna efter för att blifva fruar, pigorna föredraga arbetet inomhus hos herrskap framför det tyngre arbetet på äng och åker".

"FALSKT ALARM i Gamleby. Sistlidne gårdag kommo alla griseigare m. fl. uti Gamleby i den lifligaste rörelse på morgonqvisten, emedan en gubbe fått nys om att helsövarnsnämnden var ute på ströftåg. Nu ferdades i alla vrår och nassarna bjödos på kalas samt fina, rena och torra bäddar, så att finheten skulle överskyla olagligheten; men — sådan harm! Efter allt detta besvär befanns det vara byggnadsnämnden och icke helsövarnsnämnden som varit ute och åkt".

OM LANDSORTSPRESSEN

för och nu skrev signaturen Sigurd i Sm. P.: För icke så särdeles många år sedan låg, som vi veta, nästan hela svenska landsortspressen i händerna på dels konstförvandter som icke kunde skriva en rad, dels annat godt folk som hade tidningens såsom en sorts biförtjänst. Detta hade den ganska naturliga följden, att på hvarje plats, der en person för första gången uppträdde med tillkänningifven avsett att lefva utslutande före och af sin tidning, visste de socialt tongifvande icke riktigt om de skulle hänföra honom under stadsburens och kuskarnes eller de bättre vaktmästarnes klass.

Notiser upptogs fordom med mycken försigtighet i landsorten. Icke som våra ärade föregångare ej skulle skött sig pligtroget och samvetsgrant! För all del, tro inte det!

OM EN PERSON t. ex. fått det infallet att locka sin vederdeloman med sig upp på re-

SENASTE NYTT

Postverket får stämning för kupp

I en civil stämning till Stockholms rådhusrätt kräver, enligt Sv D, ett försäkringsbolag i Stockholm postverket på ersättning med över 26,000 kronor, vilket belopp en hos bolaget tillfälligt anställd person falskeligen utkvitterat på postgiroanvisningar, som kommit bolaget till handa, och förbrukat för egen räkning. Mannen är tidigare straffad för förfälskning vid ett flygbolag. Förfälskningarna iscensattes i fjor höst sedan mannen ifråga obehörigen tagit åtta postgiroanvisningar ur företagets brevlåda och kvitterat beloppet med en annan anställds namn och firmastämpel. Företaget hävdar nu bl. a. att likheten med den föregivna namnteckningen icke är acceptabel.

(Stockholm i dag)

Död . . .

(Forts. fr. sid. 1)

Polisen har vissa misstankar men är tacksam för ytterligare tips.

Prenumerera på LT

...nej, det var i natt och fram på morgonen i dag, att den första riktiga höstdimman vältade sig in över den sydhalländska slätten. Trafiken fick ta det mycket lugnt i gryningen, sikten var nämligen minimal.

att der inte skulle ske någon olycka.

UNDER MINA första lefnadsår var jag ett litet ovanligt vackert och lifligt barn. Den första af dessa egenskaper har med åren något aftagit, den senare mycket tilltagit. Vid omkring tre års ålder fick jag mitt första par byxor, så att man kan säga det att min kolt föll ungefär samtidigt med Sebastianopol.

Som min pappa bodde på landet i det gamla Finnveden och behöfde mig till att se efter drängarna (när jag blef lite större såg jag efter pigorna också), så har jag aldrig kommit i tillfälle att begagna mig af svenska statens utmärkta, kostnadsfria elementarundervisning. Såsom ersättning härför har jag ett par bättre lungor och ett par starkare armar samt ett mera oförvilladt ödmöde i "läroverksfrågan" än folk i allmänhet. Jag kan med klar blick betrakta både det klassiska och det reala studiet, ty jag har inga hämndkänslor mot någotdera

SÅ BÖRJADE JAG att handla med hästar. Förda anteckningar visa, att jag varit med om 611 dylika mer eller mindre bra affärer; dock kan jag gudskelof säga, att jag alltid nägorlunda lyckades få mitt igen.

Under mina resor på hästmarknaderna i Skåne och Småland roade jag mig stundom med att under pseudonymen Johansson uppträda som kolportör. Särskildt mins jag, att jag en gång i Broby lyckades öfverförfärdan utlägga Lukas 15 kapitel (om den förlorade sonen) och var detta mitt första försök på självbiografins område.

Nu är det fem år sedan jag sålde alla hästarne utom min stackars Pegasus, och honom skiljer jag mig aldrig vid, d. v. s. själfva kreaturet, ty af spillingen afyttrar jag gerna vid behov, och Seligmann har lofvat att till jul lägga upp en liten nätt kompost åt mig.

DALIG MORAL. I Skeninge-Posten hade man saxat följande: "En rusig händelse, vittnande om en till ytterlighet förderfvad moral, har under de senaste dagarna utgjord allmänna samtalsämnet i vår bygd. En yngre, gift landbrukare försvarar nemligen för kort tid sedan, som man antager till Amerika. Orsaken dertill var, att tre kvinnor — utom hans hustru — befunno sig i vissa intressanta omständigheter, hvartil denne Don Juan lär vara skulden. Det mest sorgliga i saken är, att den ena af dessa kvinnor var — hans egen svärmor, hvilken nu begått själfmord.

50 ÅR SEDAN DEN FÖRSTA FLYGNINGEN I SVERIGE:

LEGAGNEUX FRANSMAN. VAR DEN FÖRSTE SOM FLEO I SVERIGE. HASTIGHETEN VAR 60 KM. OCH FÄRDEN BEVITTADES ENDAST AV NÅGRA JOURNALISTER.

CHARLES LINDBERGH BLEV HELA VÄRLDENS FÖRSTA NÅR HAN GJÖRDE SIN LYCKADE NON-STOP-FLYGNING ÖVER ATLANTEN 1927. 33 TIM. OCH 30 MIN.

PRINERRE CEDERSTRÖM KALLAS FÖR "SVERIGES FÖRSTE FLYSARE". OM SOM I JUNI 1911 VID EN FLYGOLYCKA I KALANDS HAV. FLYGAREN TOG FÖRSTA SVENSKA CERTIFIKATET.

DANSKEN J.C. ELLEHAMMER GJÖRDE EN AV DE FÖRSTA FLYGNINGARNA I EUROPA.

VILKA PERSPEKTIV: HUR SKALL DET SLUTA?

NUMERA FLYGER MAN I CARAVELLE-PLAN. ETHLM - NEW YORK ÅR 37 TIM. OM CA 15-20 ÅR. MAN EN SOM NÅR KÖR. FÖRLAGGA SIN LUNCH TILL NEW YORK. RESAN BEKÄNNAS ÅR KUNNA ÅKULÄRAS ÅR EN FÖRSTO-RÄKT SOM DET HETER.

Hilding Strandh.

Europas största teleskop byggs nu invid Mälaren

Vårt land håller på att få ett nytt och modernt centrum för den astronomiska forskningen. Inte i någon av universitetsstäderna utan i en leende mälarnatur. Någon mil väster om Staket, där Brofjärdens strand övergår i en låg bergsrygg ligger en vit, pampig herrgårdshyggnad. Och ovanför på berget höjer sig tre kupoler mot himlen. Det är Kvistaberg, en gång en rik mans förnämliga privata observatorium, nu en institution under Uppsala universitet och om något år ett fullt utbyggt observatorium med bl a Europas största spegelteleskop.

En nisch i den högst belägna kupolbyggnaden gömmer stoffet efter Nils Tamm, en rikt begåvad och originell person, konstnär och astronom på en gång. Som nioårig pojke upplevde han det märkliga stjärnfallregnet i november 1885 och det lade grunden till ett livslångt intresse för astronomi. Men efter några års astronomiska studier slog han om. Hans andra intresse, målarkonsten, tog överhand. Han gick igenom Konstakademien och reste utomlands för fortsatta

studier. År 1909 kom han hem och slog sig ned på Kvistaberg. Där vaknade snart intresset för astronomi på nytt och tio år senare byggde han ett eget observatorium. Decennier framåt ägnade han åt observationer och stjärnfotografering. Han uppfann en ny metod för att bestämma stjärnornas färger och upptäckte flera nya stjärnor. År 1944 donerade han Kvistaberg och en närbelägen egendom jämte stora aktieposter till Uppsala universitet och gävan utökades senare genom en ny donation i hans testamente. Universitetet belönade hans förtjänster för den astronomiska forskningen genom att kreera honom till fil hedersdoktor. Han avled 1957.

Universitetet tar vid

Det dröjde till 1948 innan universitetet började att på allvar bygga ut Kvistaberg. Samtidigt utnämndes dåvarande docenten Åke Wallenquist i Uppsala till observator med särskild uppgift att handha den nya institutionen. Dr Wallenquist, som tillhör våra flitigaste vetenskapliga författare — bakom sig har han omkring 150 avhandlingar, inberäknat en del po-

pulärvetenskapliga böcker — kom redan som gymnasist i kontakt med Nils Tamm och samarbetade senare med denne under många år. Det var med honom Tamm samrådde om donationen och det ansågs naturligt att han skulle knytas till Kvistaberg. Nu har man byggt färdigt där. Två nya kupolbyggnader har uppförts, herrgårdshyggnaden har renoverats och nya instrument har tillkommit. Nu väntar man bara på att det stora Schmidteleskopet, vilket som nämnts blir Europas största, skall bli färdigt.

Gammal förnämlig optik

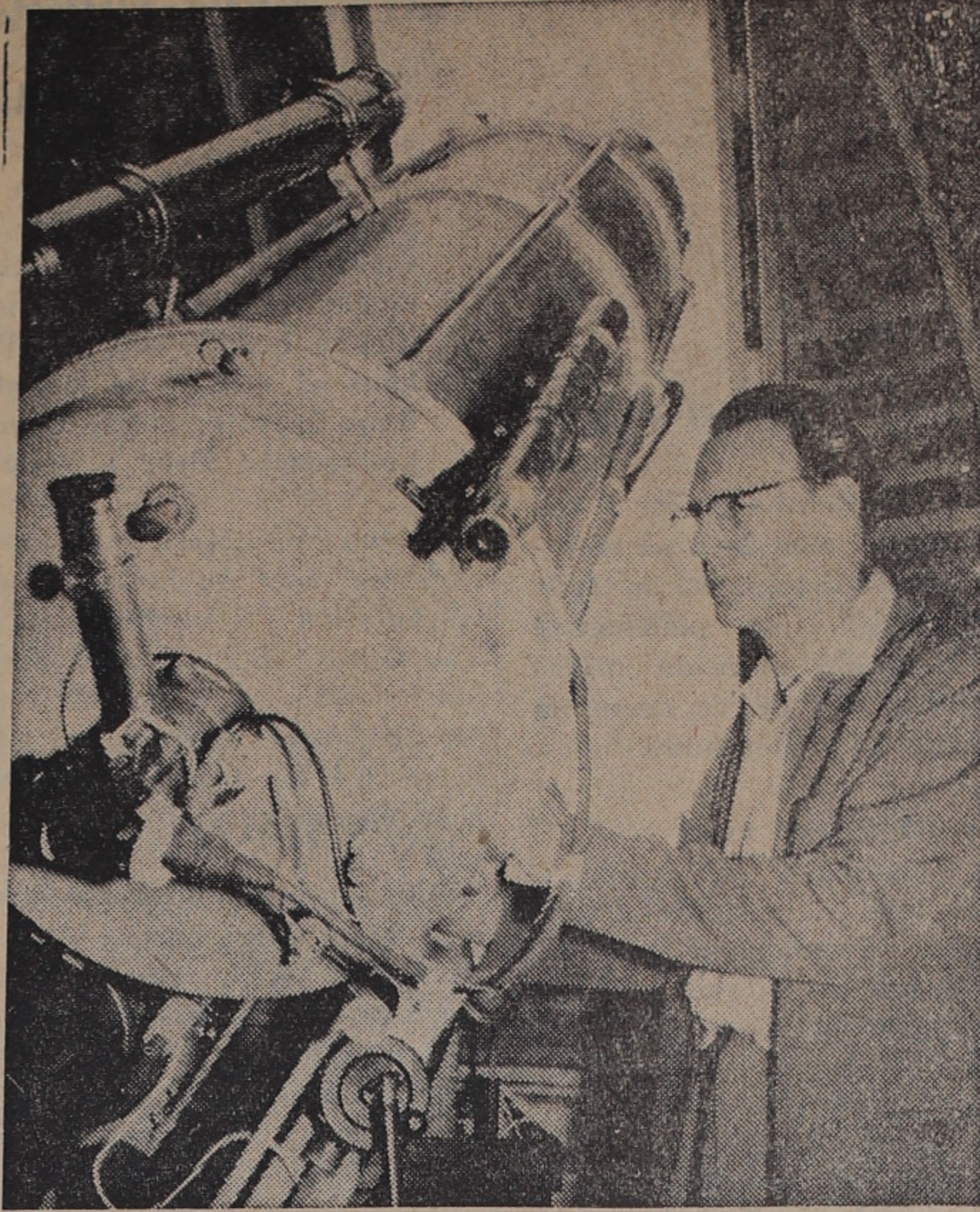
Dr Wallenquist ställer sig själv välvilligt till förfogande som ciceron när vi kommer ut till Kvistaberg en strålende sommardag. Det blir en intressant rundvandring. Vi startar med Nils Tamm's eget observatorium. Det uppfördes i ett slags gammal tempelstil men försågs med den modernaste instrumentering som då fanns att tillgå. Vi riktar in den stora Zeissrefraktorn mot solen men inte för att titta i den. I stället placerar vi en vit pappskiva bakom okularet och projicerar solbilden på den. Stora solfäcken framträder tydligt på den vita skivan.

Den mindre av de båda nya kupolbyggnaderna rymmer ett stort fotoelektriskt teleskop av Cassegraintyp. Konstruktionen är i övrigt dr Wallenquists egen. Ljuset reflekteras mot en konvexspegel och kastas via en hjälpspegel mot en fotocell. I denna uppstår då otroligt svaga elströmmar som sedan förstärks och leds till en mätapparat. Här mäts stjärnljuset intensitet i olika färger med mycket hög noggrannhet. Man får härigenom en bild av stjärnornas fysiska konstruktion.

12-tonsgaffel väntar på jättetub

En stor silvverglänsande kupol täcker den tredje och största av byggnaderna. Det är här det stora spegelteleskopet skall stå. Byggnaden är färdig liksom manöverrummet i bottenvåningen och inne i kupolen, som mäter 12 m i diameter har man redan monterat upp det gaffelstativ, vari tuben skall vila. Det blir en tung pjäs. Stativet väger 12 ton och tubens vikt beräknas till cirka 7 ton.

Teleskopet är inte bara tungt det blir också dyrt, berättar Dr Wallenquist. Från början inforrdade vi anbud från utlandet men när de betydligt översteg 1 mil kr beslöt vi att bygga det i egen regi. Beställningar har lagts ut hos olika

Nils Tamm's observatorium i ett slags tempelstil med koppar-kupol.

industrier och dessutom har vi en egen verkstad i Uppsala. Vi hoppas att kunna placera tuben i stativet om möjligt nästa sommar. Sedan vidtar ett omfattande kompletterings- och justeringsarbete och först om ett par år kan det tas i bruk för vetenskapligt ändamål.

Aluminium bättre än silver

Teleskopet får en glasspegel med 135 cm:s diameter. Bara spegeln väger 650 kg. Tuben blir 6,44 m lång och får en diameter av 165 cm vid basen och 130 cm vid toppen. Den förses med korrektionsglas och ett 80 cm:s prisma för spektralfotografering.

För spegelns finslipning och polering har man måst anlita en utländsk expert, professor Yrjö Väisälä i Åbo, som är en av världens främsta optiska specialister. Slipningen är klar och det återstår att belägga spegeln med aluminium, en svår men intressant procedur. Med elektriska brännare upphettas aluminium till förgängning och kastas mot spegelytan. Det försiggår i ett högvakuum. Aluminiumhinnan blir ytterst tunn, det rör sig om bräddelen av en millimeter. Man väljer aluminium för att det behåller sin reflexförmåga bättre än silver.

Mörka nebulosor kan studeras

Schmidteleskopet är ett ljusstarkt instrument, som får en vidsträckt användning för undersökningar av vårt och andra stjärnsy-

stem. Galaxerna kan studeras på ett helt annat och bättre sätt än med andra instrument. Teleskopet kan begagnas för bestämning av stjärnornas ljusstyrkor i olika färger. Instrumentets prisma medger spektralundersökningar av ljussvaga stjärnor för studiet av stjärnornas fördelning inom vårt vintergatssystem. Dessutom kan man undersöka avståndet till och absorptionssegenskaperna hos mörka nebulosor m m.

Den vita herrgårdshyggnaden rymmer bostad åt observatorn i bottenvåningen och institutionslokaler och gästtrum åt besökande astronomer en trappa upp. Väggarerna pryds av Nils Tamm's egna målningar och här förvaras hans vetenskapliga bibliotek och tusentals av hans stjärnplåtar. Undervisningen i astronomi skall alltså äga rum i Uppsala, som behåller sin gamla refraktor, men den mera avancerade observationsverksamheten ska bedrivas i Kvistaberg. Hit kommer licentiat och doktorander för att göra egna observationer. Det kommer på observatorns lott att vid sidan av sin egen forskning handla dessa yngre forskare.

Vårt klimat ett crux

— Och hur känns det då att ha ett så att säga eget observatorium i en sådan här naturskön miljö och med en den allra modernaste instrumentering, frågar vi till sist vår älskvalde ciceron.

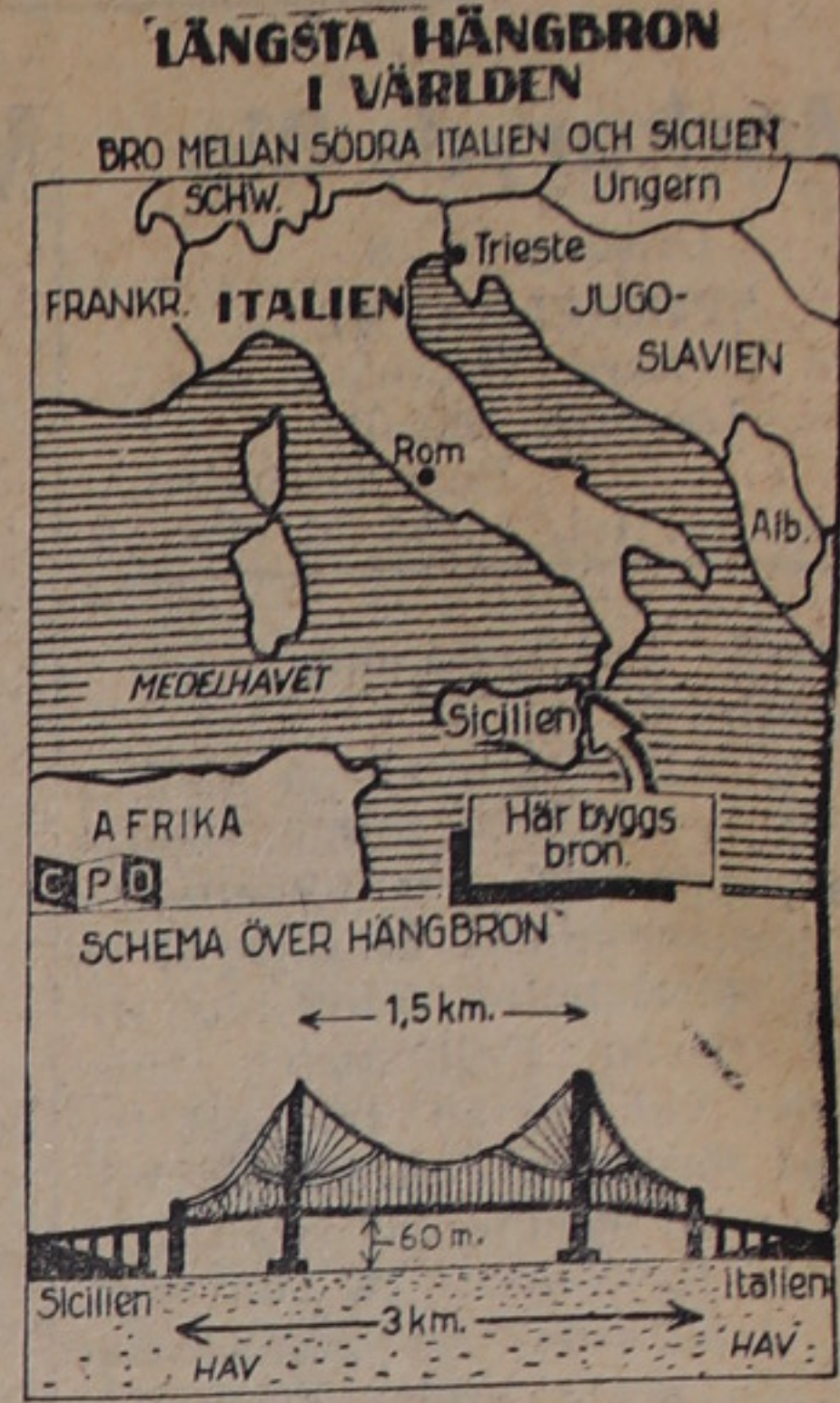
— Det är mycket svårt att f n

Världens största hängbro skall byggas i Europa

Nedanför södra Italien ligger ön Sicilien. Denna ö är avskild från fastlandet genom ett cirka 3 km brett sund. Siciliens 4,5 miljoner invånare har ingen fast förbindelse med Italien. All trafik måste gå via en färja över Messinasundet.

I årtal har man i Italien saknat en fast förbindelse mellan ön och fastlandet och insett det nackdelar. Otaliga planer har också gjorts upp, men ingen kom till utförande. För några år sedan beslöt emellertid italienska regeringen att sätta i gång med planerandet för byggnaden av en bro över Messinasundet. Under tiden har förberedelserna härför avslutats och allt är klart att börja byggandet av hängbron. När man kommer att sätta i gång är emellertid ännu inte känt Denna bro kommer att bli den största stålhängbron i världen och otvivelaktigt hela Italiens stolthet. Man ännar hänga upp bron i två enorma kablar med en speciell konstruktion och med en vikt av ca 47.000 ton! Det behövs också oerhörd tunga kablar, ty de måste kunna bära hela bil- och tågtrafiken från Italien till Sicilien. Och man beräknar antalet bilar, som kommer att använda sig av bron, till mellan 3.000 och 6.000 per dag. Järnvägstrafiken kommer att ligga på ett högre plan än biltrafiken genom anläggandet av två våningar.

Att ett dylikt projekt kommer att

kosta ansevärliga summor är självklart. Kostnaderna uppskattas också till drygt 800 miljoner kronor — enbart en pelare kommer att gå förlust på mer än 47 miljoner. Höjden under bron blir 60 meter, vilket betyder att sjöfarten obehindrad kan gå under den.

Inte mindre än 25.000 människor kommer att arbeta på denna bro under sex till åtta år. Därefter hoppas man med stora festligheter kunna inviga denna enorma bro.

Det är 300 år i år sedan Daniel Defoe, Robinson Crusoes författare, föddes, vilket kan vara förevändning nog att berätta följande historia: Den store sångaren Enrico Caruso var en gång ute och bilade på landsbygden utanför New York, då motorn strejkade och han måste söka tak i en bondgård medan bilen reparerades. Farmaren, den store sångaren kom väl överens, och Caruso tyckte till slut att han skulle tala om vem han var.

Farmaren flög upp från stolen och grep hans hand: "Aldrig trodde jag att jag skulle se en så berömd man i mitt enkla kök!" utropade han. "Caruso!" Den store upptäcktsresanden Robinson Caruso

DIXON

Observator Wallenquist vid det fotoelektriska teleskopet, som han delvis själv konstruerat.

Tunneln under Engelska kanalen

Redan Napoleon gillade uppslaget till projektet som aldrig blev av

Längst ut vid Shakespeare Cliff vid Dover bevakar gamle Charles Gatehouse nedgången till kanaltunneln mellan England och Frankrike. Det är inget tröttnande arbete. Gatehouse nöjer sig med att då och då kasta en blick ner i det svarta hålet och inspektera några ruffiga skjul längst ute på kritklippbranten.

Ensamma vid det entonigt mullrande havet vakar Charles Gatehouse och hans hustru över en av ny tids stolaste ingenjörssdrömmar.

Av hela detta väldiga projekt, stött och blött i över ett och ett halvt sekel, existerar i dag två påbörjade sonderings-tunnlar på vardera sidan om Kanalen plus ett helt bibliotek mer eller mindre fantastiska uppslagsritningar och skisser.

Men ännu har tunnelentusiasterna inte gett upp hoppet... Senast i april i år lade tre franska civilingenjörer fram en detaljerad skiss över en kanal mellan Cap Gris-Nez och Folkestone inför det franska kanalbolaget. Planen omfattar bland annat en konstgjord ö mitt i Engelska Kanalen där en sandbank höjer sig upp fyra meter från vattenytan. Ön är tänkt att byggas i betong och dess viktigaste funktion blir att hårbärga en luftreningscentral för tunneln. Den 17 meter breda färdleden omfattar järnväg och motortrafik, beräknas ta åtta år att bygga och går lös på 310 miljoner francs.

Så ser alltså det purfärskaaste tunnelprojektet ut. May tös väl

inte förmoda annat än att denna plan i likhet med oräknliga tidigare hamnar i Kanalbolagets arkiv.

Idén till tunneln mellan England och Frankrike rann upp redan 1801. En fransk ingenjör presenterade Napoleon en utförlig kalkylerad plan för tunneltransport av post över Kanalen och med regelbundna skorstenar för luftkonditionering. Mitt i Kanalen ville han anlägga en konstgjord, internationell ö. Napoleon fann uppslaget förträffligt och ho vet vilka baksluga invasionstankar som den gånge lekte i tankarna på honom. Det hela strandade dock på de stundande fiendtligheterna mellan Frankrike och England.

Jules Verne-projekt

Under hela 1800-talet — detta de många storslagna ingenjörssdrömmarnas århundrade — fortsatte förslagen till en torskodad färdled över Kanalen att strömma in. Någon menade att det enda vettiga vore att gjuta

ihop en tub och hänga den i flytbojar tvärs över Kanalen.

1860 ville engelsmannen Fowler med hjälp av en för ändamålet konstruerad dykarklocka bygga en undervattensviadukt över den 35 km breda Kanalen. På viadukten skulle löpa skenor och längs denna undervattensräl kunde sedan en 200 m lång och 18 m bred "skjutplattform" löpa. Plattformen som höjde sin överbyggnad ovanför vattnet skulle drivas med elektricitet och farten var beräknad till 30 km/tim. På platformen kunde placeras sida vid sida fyra tågsätt förutom post och annan last. En praktfull anläggning sålunda; men den gode Fowler glömde att räkna med sättningarna i sjöbotten. Plattformens väldiga tyngd skulle ha raserat allsammans.

En annan förslagsställare gjorde ritningarna till en undervattensbro av betong. På bron vilade en vattentätt cylinder i vars inre tågen mellan England och Frankrike rusade fram.

Den ihärdige Thomé Gaumond

1800-talets ivrigaste och vederhäftigaste förespråkare för kanaltunneln var fransmannen Thomé Gaumond som oftrade sin hälsa såväl som sin förmögenhet på projektet. Gaumond utgick i sina kalkyler ifrån att den 20—30 meter djupa Engelska Kanalen vilade stadigt och vattentätt på tjocka kritstenslager. Detta skikt lämpade sig utmärkt för tunnelborring, me-

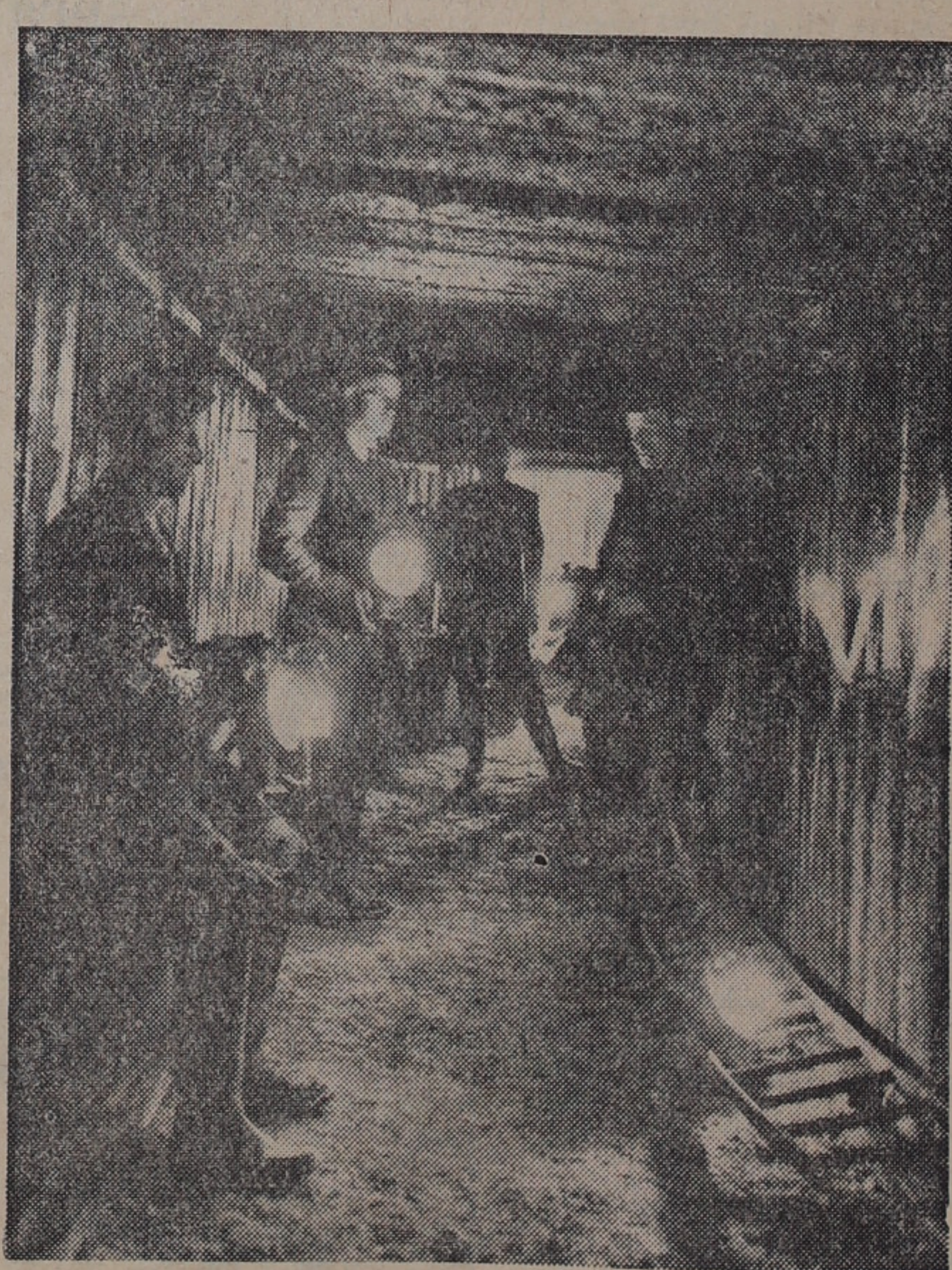
nade Gaumond. Och för att bevisa kritstensbottens kontinuitet tvärs över kanalen brukade han om somrarna företa omfattande dykningar. Tillsammans med sina två döttrar och en lots rodde han ut och dök sedan med en stenfylld säck fastbunden vid benen ner i Kanalen och hämtade upp prover. Han föranstaltade också borringar i sjöbotten. Under 23 år ägnade han sig åt dessa ansträngande förberedelser och publicerade sedan 1857, i det närmaste nedbruten av påfrestningarna, resultatet av sina bottenforsknin-

gar. I samma veva presenterade engelsmannen Lowe en ny plan med parallella tunnlar, en för tåg och en för biltrafik, förbundna med varandra på var 100 meter med förbindelsestunnlar. 1857 bildades en fransk-engelsk kanaltunnelkommitté och 1870 sattes provgrävningarna igång på ömse håll.

Fransmännen satsade 2 miljoner svenska kronor på borringar och projektering. På udden Blanc-Nec borrades en 60 meter djup brunn och sedan grävde man sig hela 1.840 meter in under Kanalen. På Shakespeare Cliff trängde man samtidigt ner i kritklippan och gjorde en 1.600 meter lång sonderingstunnel.

Men de två tunnlar skulle aldrig mötas.

Det seglade upp en stark opinion mot projektet. Tunneln inbar ett hot mot Englands "splendid isolation". Humoristen Douglas Jerrold menade att det bästa mellan England och Frankrike var havet och i parlamentet förklarade en upprörd herre att allsammans inte var

Den här bilden är unik så tillvida att den är tagen under Engelska Kanalen. Där finns nämligen gamla, halvt raserade sonderings-tunnlar från de många försök som gjorts att gräva en bil- och järnvägsförbindelse mellan England och Frankrike.

Här inspekteras tunneln av representanter för det Engelska Tunnelbolaget.

något annat än en "lömsk fransk komplott".

1832 levererade Times en fruktansvärd salva mot tunnelprojektet. I målande ordalag såg ledarskribenten om hur "Merry Old England" nattelid invaderades av främmande sol-

dater som myllrade fram ur tunneln...

Times ledare utlöste närmast panik och tunnelplanens motståndare hade ingen svårighet att sätta definitivt stopp för arbetet. 1883 inställdes grävningarna för gott.

Äter medvind för tunnelplanen

Arbetet har ännu inte återupptagits men under 1900-talet har tunnelprojektet fått allt fler anhängare. Loyd George och senare Churchill hör till dem som tror på nyttan och värdet med en direkt förbindelse mellan England och kontinenten. Kommittéer har tillsatts vid olika tillfällen, kalkyler och förslag har begrundats. Går man igenom tidningsläggen ser man hur tunnelplanerna varit ute och vandrat i spalterna ifrån år. Än har de seglat i medvind, än har de varit definitivt ogenomförbara.

Marskalk Foch förklarade efter andra världskriget som sin uppfattning att en tunnel under Kanalen kunde ha förkortat kriget med minst två år. Att den fått sin betydelse vid den tragiska evakueringen vid Dunkerque förefaller mycket sannolikt. Montgomery har naturligtvis förklarat hela idén med en tunnel för "helt vanvettigt".

1957 började plötsligt Suezbolaget intressera sig för saken och levererade en kalkyl över konstnaderna. En tunnel för kombinerad tåg- och biltrafik skulle enligt dessa beräkningar kosta 250 miljoner pund.

Det kan nämnas att det engelska kanaltunnelbolagets aktier, som kostar någon shilling styck, fortfarande noteras och enligt allra senaste uppgifter har man tagit itu med tunnelprojektet med ny energi.

Vem vet, mähända 1900-talet blir århundradet då tunneln mellan England och Frankrike äntligen blir verklighet...

Krister Olsson.

Astrid Brinkman död

Det är sorg i halländska skolkretsar i dag. Rektor Astrid Brinkman är död. En kvinna som gjort mer än någon annan för att grundlägga totusentals lyckliga svenska hem, lyckliga därför att hon vid sidan om den rent praktiska undervisningen i hushållsgörömlar alltid försökte få med något av bestående värde. Hon var en varmhjärtad folkbildare, som med nit och intresse ägnade sig åt sin skola men som också var en ofta och gärna hörd föredragshållare och kursledare i länet.

Rektor Brinkman var vid sin död 58 år gammal och hon var med om att den 8/10 1950 avsluta epoken "Röda stugan" i Katrinebergs historia, sedan hon kommit till skolan 1935 och blivit rektor 1941 för den skola som bedrevs där och som sedan blev Hallands läns Lanthushållsskola i Plönninge. Redan under sin tid på Katrineberg gjorde hon sig allmänt omtyckt och respekterad av såväl skolledning som av elever och vid flyttningen från Katrineberg blev hon föremål för spontana och hjärtliga hyllningar.

Sedan dess har hon ägnat all sin omsorg åt skolan där, förbättrat lokaliteterna och gjort undervisningen mera givande. Ända in i det sista, innan en svårartad sjukdom

Rektor Astrid Brinkman.

lade henne på sjukbädden, var hon i full verksamhet i sin skola.

Rektor Brinkman var född i Sund, Östergötlands län och efter att ha gått i skola i Söderköping och Lidköping tog hon lanthushållslärareexamen vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. 1956 blev hon ledamot av Nordstjärneorden och vidare nedlade hon ett intresserat arbete inom Harplinge Röda Kors-krets, vars ordförande hon var.

Familjenyheter

(Forts. fr. sid. 1)

552:7, 8. Under stilla orgelmusik utförd av musikdirektör Skagerberg fördes kistan ut ur kapellet.

Vid graven talade den avlidnas make, hr Per Bengtsson, till sin makas minne. Vidare talade fru Elisabet Olsson, Klägstorp o. verkställare Bror Alexandersson, som också frambar de sörjandes tack för visat deltagande. Officianten förrättade bön o. ps 600:7 sjöngs unisont.

Många vackra blommor pryddes bären.

En högtidlig jordfästning ägde i går rum i Sita Katarina kapell i Halmstad då stoftet efter köpmann Carl M. Nilsson, Genevad, vigdes till den eviga vilan. Prestavarna fördes av fabrikschef John Holmkvist och teaterbruksarbetare Viktor Karlsson, båda från Genevad. Kyrkoadjunkt Rolf Franzén förrättade jordfästningen. Till den bortgångnes minne talade sonen, charaktärist Assar Nilsson, Billenberg och folkskollärare Helge Ferring, Kövlinge, Vallberga.

Kyrkoadjunkt Franzén frambar de sörjandes tack för visat deltagande. Många vackra blommor hade sänts till bären.

En högtidlig jordfästning ägde i går rum i Hasslövs kyrka då stoftet efter f. lantbrukaren Oskar Gran, Dömostorp, vigdes till griftern. Prestavarna fördes av lantbrukare Karl Nilsson och lantbrukare Arvid Larsson. Dömostorp. Kyrkoherde Arvid Hallin höll grifftal, förrättade jordfästningen och utförde begravningsmässan med antifoner. Vid graven talade lantbrukaren Sture Gran, Dömostorp till faderns minne. Kyrkoherde Hallin förrättade bön samt framförde de anhörigas tack. Till sist sjöngs "När jag slutar mina dagar". Många vackra blommor pryddes griften.

Något för ...

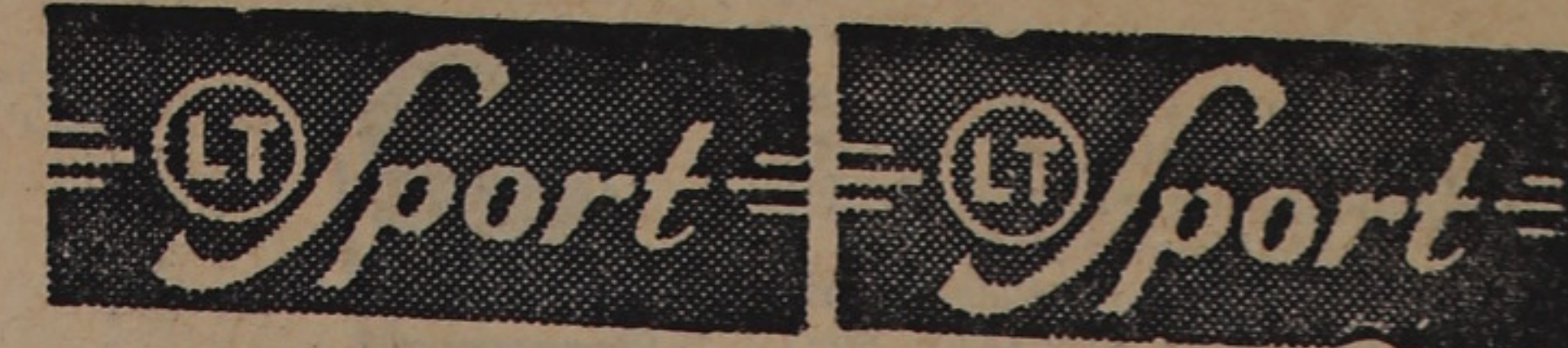
(Forts. fr. sid. 1)

mer åt. Finns det ändrar i ett vattendrag tar han utseende den ena efter den andra. Han nöjer sig förresten inte med utseendet utan tar också de gamla ändringarna. Han är också svår på hargningar och skogsfågel och dess ungar.

Varför försvinner ändarna?

Även om minnen går hårt åt ändarna är det dock inte säkert att han är skuld till att ändarna försvinner från en sjö. Det kan bero på att vattnets sammansättning förändrats av någon anledning. Detta inverkar i sin tur på bottenvegetationen. Ändrar den karaktär kan försörjningsmöjligheterna för ändarna försämrats så att de söker sig till andra vatten.

Vi har redan uppmärksammat detta inom domänstyrelsen sedan det visat sig att en del sjöar där det tidigare varit gott om ändrar förlorat sin andstam, säger byråchefen Wennmark. Viltforskningsrådet och Jägareförbundet har satt igång

Licensen indragen för Bill Rosensohn

NEW YORK. (TT — Reuter)

New York State Athletic Commission drog på måndagen in promotorlicensen för såväl Bill Rosensohn som Rosensohn Enterprises.

Rosensohn som f n vistas på franska rivieran sägs ha för avsikt att återvända till New York någon av de närmaste dagarna för att ytterligare höras om förhållandena kring VM-matchen den 26 juni.

Davidow-fallet parallell

Att Bill Rosensohn och Rosensohn Enterprises frångått sina promotorlicenser torde i praktiken betyda att Ingemar Johansson lösts från sitt returkontrakt med Floyd Patterson och därmed är fri att möta vem han vill i nästa match.

Som en parallell till ovannämnda fall kan tas det kontrakt som dåvarande VM-utmanaren Ingemar Johansson skrev med Harry Davidow. New York State Athletic Commission beviljade inte "spökmanagern" managerlicens och därigenom löstes Ingemar från det kontraktet, åtminstone vad New York beträffar.

Inkomstrappport lämnad

NEW YORK. (TT — Reuter)

New York State Athletic Commission lämnade på söndagen en preliminär rapport om inkomsterna från tungviktsmatchen mellan Ingemar Johansson och Floyd Patterson.

Sammanlagt har nu influtit omkring 900.000 dollar och ytterligare 300.000 dollar väntas från filmrättigheterna i Europa och USA. Telepromterchefen Irving Kahn förklarade emellertid att man skulle få in avsevärt mer än 300.000 dollar från filmrättigheterna.

Ingemar Johansson kommer att få omkring 225.000 dollar och Patterson ungefär dubbelt så mycket, sade Kahn.

Edwin Ahlqvist:

BILL GRUNDLURADE OSS

STOCKHOLM (TT)

Av allt att döma blir det ingen mer match i år för tungviktsvärldsmästare Johansson. — Vi gör inte upp om någon ny match förrän den i USA pågående utredningen om förhållandena kring juni-fighten är klar, säger Ingemar Johanssons rådgivare Edwin Ahlqvist för TT.

När Ahlqvist mellanlandade i Stockholm på väg från Abo på måndagskvällen o. fick reda på att New York State Athletic Commission dragit in promotorlicensen för Rosensohn och Rosensohn Enterprises var hans första reflektion:

— Hur går det nu med returkontraktet? Såvitt jag förstår det hela måste det vara o giltigt. Men man vet ju aldrig vad herrarna i New York kan ta sig före så det är kanske bäst att avvakta innan man gör några definitiva uttalanden.

En sak är i varje fall uppenbar: Rosensohn har inte varit den hederlige man vi trott.

Det är han som grundlurad oss och inte vi som spelat bakom ryggen på honom som det ibland gjorts gällande. Efter vad som kommit fram i VM-härva på sistone var kommissionens ingripande bara att vänta.

Ingo VM-boxas på Ullevi?

HELSINGFORS (TT — FNB).

Förutsatt att det inte blir någon returmatch i Amerika i höst kommer Ingemar Johansson att gå en uppvisningsmatch i Helsingfors den 4 september då Risto Luukkonen skall möta spanske europamestaren Young Martin i en titelmatch.

En VM-match i Europa är i alla högsta grad aktuell för Ingemar förklarar Ahlqvist vidare. Dessa planer har aktualiserats ytterligare genom bråket i USA. Returmatschen skall naturligtvis gå nästanstans i USA. Vinner Ingemar då är det upplagt för en VM-match på nya Ullevi i Göteborg. Vi vet redan hur vi skall bygga ut stadion för att kunna ta 64.000 personer.

Sune Fäldt i landslaget

Det svenska laget för juniorlandskampen i friidrott mot Finland och Norge i Stockholms stadion på lördag och söndag kompletterades på måndagen enligt följande:

110 m häck: Sune Fäldt, Varbergs GIF. Långd: Ingvar Lundgren, Roma. Kula: Erik Andersson, Malung, och Lenart Blyberg, Westermalms. Diskus: Bo Ahlin, IFK. Osby. Spjut: Anders Falk, Flen.

Växjö N
Markaryd
Älvasta
Anderstorp

11 5 0 6 26—26 10
11 4 2 5 14—15 10
11 3 4 4 16—18 10
11 2 1 8 18—33 5

Arbetslöshetskurserna.
I Kronobergs län var i mitten

Rosensohn — nu avslöjad som en lurjare av rang.

JSM I TENNIS

MALMÖ (TT). Svenska juniormästerskapen i tennis inleddes på måndagen i Malmö med 60-årsjubilerande Malmö tennisklubb som arrangör. Sammanlagt startar 120 ungdomar i de sex klasserna.

Ett fyrtiotal matcher avverkades första dagen och samtliga seedade som var i elden gick lätt vidare så när som på juniorlandslagens Bo Larsson, Trelleborg, som fick lämna walk over på grund av skada. Till de mera oväntade resultaten hörde Göran Anderssons, Malmö TK, seger över Hasse Petersson, Skönastad, samt Tore Jacobssons, Kristianstad, seger över Thomas Unt, Djursholm.

DOKTORN SVARAR

Förste frågorna med lämplig signatur och uppgiv helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

Under denna rubrik besvarar en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsekretsen.

"56-årig jämtländska". Ni lider tydligen av en nervsjukdom, som ger förlamningar, men av er beskrivning kan jag tyvärr inte närmare klara ut vilken åkomma det gäller. De mediciner ni efterfrågar är styrkande och aptitgivande och ges vid diverse svaghetstillstånd, några speciella mediciner vid neurologiska åkommor av den typ, som ni såvitt jag förstår lider av, och där effekten är otvetydig och betydande finns tyvärr icke ännu, men det är riktigt, att intensiv forskning pågår inom dessa områden.

1x2 MFF veckans storfavorit 1x2

I söndags var det teckenfördelningen som räddade utdelningen. Allt för många av förhandsfavoriterna vann men den lika fördelningen mellan de tre tipstecknen gör att en tolv är värd flera sköna tusenlappar — ja, rent av sju! Vinnarna med 10 rätt ser inte ut att undga besättning — 25—30 kronor bör utdelningen bli. Enda "skrällen" i söndags var Fagerviks poängkap mot Östersund.

På veckans kupong är det inte svårt att hitta favoriter, vilket kan betyda en sensationsomgång med stora vinstpengar. Malmö FF är största favoriten, följd av Hammarby, Holmsund och Finspång. Kupongen har extra lokalt intresse denna gång — matchen Bois—Kinna är ett av objekten och eftersom Bois vann med 4—1 i markmetropolen är det väl inte förmått att hoppas på god fortsättning?

Göteborg—Norrköping X
Båda lagen är i respektiveringivande form. "Nalle-vallen" ser säkert till att Kamraternas forwards inte får samma svängtrum som mot Sandviken.

Hammarby—IFK Malmö 1
Hammarby tar revansch för 0—4-nederlaget i våras.

Hälsingborg—Örgryte X
HIF har ingen centerhalv av klass och det finns stora chanser att Simonsson avgör matchen men HIF tar väl förmodligen ner en av inrarna i försvaret och kan med förståndig defensiv rädda en värdefull poäng. Men gardera.

Malmö FF—Sandvikens IF ... 1
Efter vad som hände i söndags är MFF kupongens säkraste vinnare.

Sundsvall—Holmsund 2
De båda lagen möttes i Holmsund i söndags varvid hemmalaget vann med 5—0. Det var fjärde gången i följd som Holmsund höll nollan mot Sundsvall.

Karlstad—Eskilstuna 2
Det är knappast troligt att Karlstadsförsvaret räcker till riktigt mot smederna.

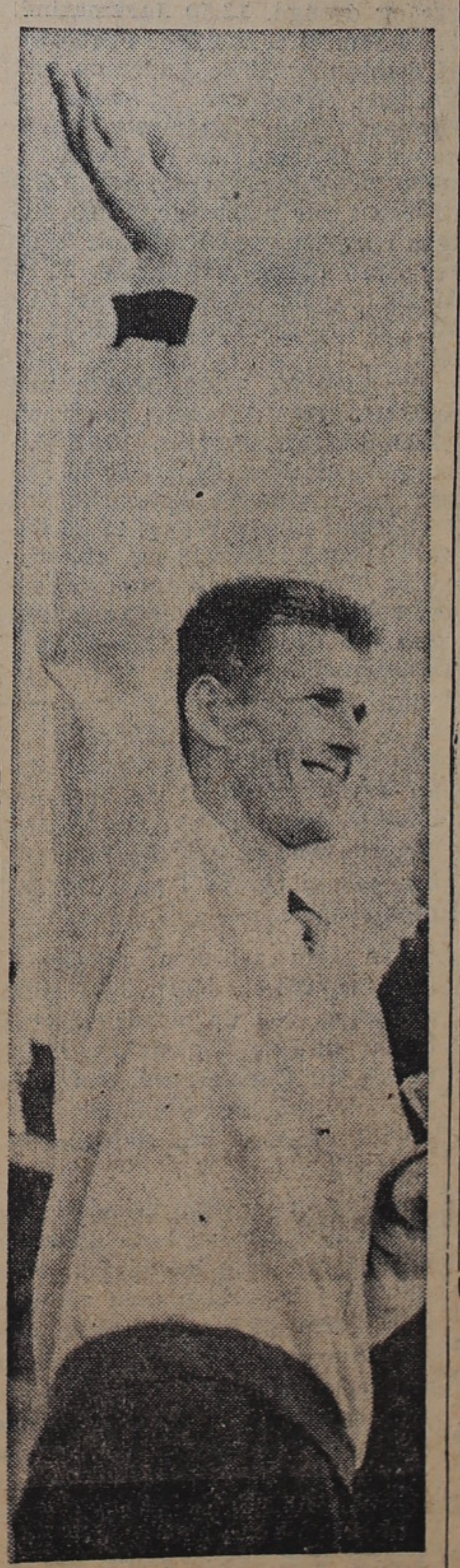
Katrineholm—Avesta 1
Hemmalaget måste vinna matchen om man vill ha kontakt med de övriga bottenlagen.

Finspång—Åtvidaberg 1
Åtvidaberg verkar redan klara för div. III. Finspång däremot har inte gett upp hoppet om nytt kontrakt och försvaret stoppar lätt Åtvids tama kedjespelare. Åtvidaberg har i ö bora vunnit en bortamatch på snart två år!

Kristianstad—Motala 1
De många stjärnspelarna i Kristianstad bildar nu ett lag och framgångarna har inte uteblivit.

Oddevold—Jönköping 1
Jönköping är långt ifrån av den klass som man fordrar av ett ledarlag i div. II. Efter mer eller mindre turliga uddamålssegrar är det troligen dags för ett nederlag. Men matchen kräver förstås helgardering.

Siffrålla—Norrby X
Siffrålla är ett typiskt hemmalag (6 1 0 12—2) och det blir inte lätt för Norrby att få något med.

Sensationsmannen, vid friidrotts-SM var trestegslopparen Sten Erickson. Elfsborg, som slog det gamla rekordet.

SA GICK DET DA

Fem års statistik med resultat från motsvarande omgångar:

22/8 —54 11 x 2 2 1 1 1 x 2 2 1
21/8 —55 x 1 1 1 1 1 2 2 x 2
26/8 —56 1 x 2 1 1 x 2 2 x 2
25/8 —57 2 x 2 2 1 1 1 1 1
24/8 —58 2 x 2 x 1 1 2 1 2 1 2 1

MIF på poolkupongen

För andra gången i sin historia har Morups IF kommit med på pooltippskupongen. Laget möter alingsåslaget Gerdskan på bortaplan och bör ha möjlighet att klara delad pott.

45 TOLVOR I GAR

45 tolvor, 1.100 elvor och 12.500 tior hade Tipstjänst funnit vid 18-tiden på måndagen. 23 vinnare med fyra rätt på siffroripset får 2.308 kr vardera och 285 vinnare med tre rätt 32 kr. Poolvinnarnas antal var 375. Granskningen fortsätter.

23 aug. 1959	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Göteborg—Norrköping	X								
Hammarby—IFK Malmö	X								
Hälsingborg—Örgryte	X								
Malmö FF—Sandvikens IF	X								
Sundsvall—Holmsund	X								
Karlstad—Eskilstuna	X								
Katrineholm—Avesta	X								
Finspång—Åtvidaberg	X								
Kristianstad—Motala	X								
Oddevold—Jönköping	X								
Siffrålla—Norrby	X								
Varberg—Kinna	X								

"Fakta" om returmatchen

Vi har saxat den här verkliga etsbetonade intervjun ur Stockholms-Tidningen. Signaturen Be ppe Wolgers har antecknat:

Journalisten: Blir det match den 22 september?

Ingemar: Jag vet inte. Nej, förresten det blir det inte.

Irving Kahn: Matchen går den 22!

Rosensohn: Det blir ingen match!

Solomons: Matchen går i London!

Veella: Matchen går i Philadelphia i oktober!

Dawidow: Haha, då har jag procent!

Norris: Jag har pengar!

Ingemar: Pengarna på bordet!

D'Amato: Vilka pengar? Floyd vinner!

Charley Black: Vill någon låna pengar av mig? Skriv under här!

Irving Kahn: Skriv under här!

Veella: Nä skriv under här!

Rosensohn: Kan jag få låna lite eld?

Black: Ja mot tio procent.

Gibson: Cus, ska vi spela gin runmy?

D'Amato: Nä, vi lyfter om 10.000.

Floyd betalar!

Black: Skriver ni inte under köper jag alla boxhandskar i världen, så att ingen kan boxa!

Kahn: Skriver ni inte under här köper jag er allihop!

Dawidow: På ett villkor — jag får tio procent!

Black: Jag höjer — tjugo procent!

Solomons: Jag höjer med tio!

Veella: Jag svarar och synar!

Kahn: Du synar? Jag köpte dig av Black i går för 2.000!

Norris: Jag har just köpt Archie Moore!

HBK—Djurgården spelar onsdag

I Halmstad är det inte vanligt med allsvenskt spel på vardagar men i morgon onsdag är det dags för ett av dessa unika inslag. Obesegrade Djurgården kommer på besök till Örnans vall och avsparken är satt till kl 18. HBK har klarat sig hyfsat på hemmaplan mot DIF — de fyra senaste mötena har givit följande resultat: 0—0, 3—2, 0—0, 0—1.

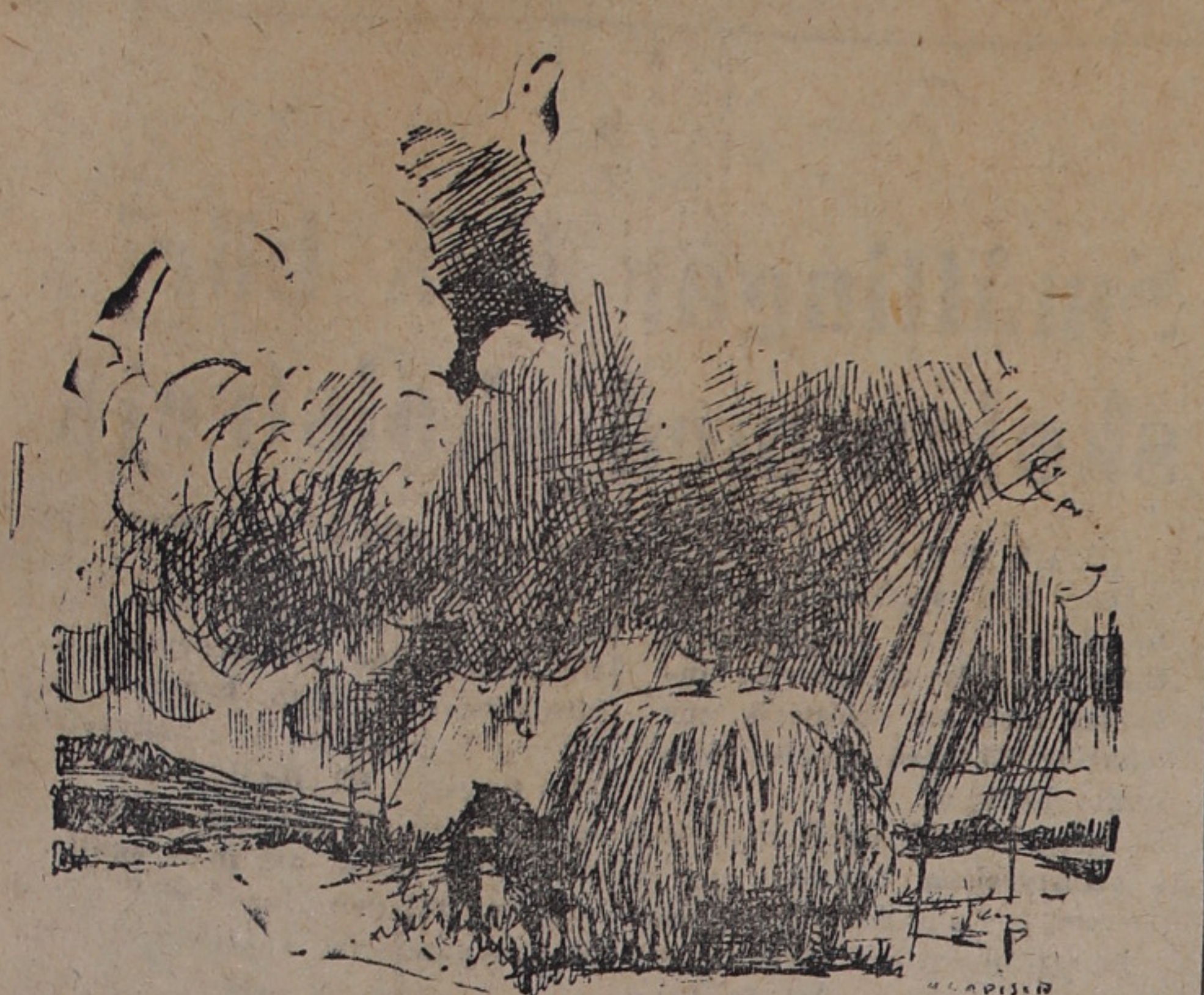
Vi vill också komma till landet!

SKÅLP OSS GENCKATTNÖRA

SOLSTICKAN

Gynna LT:s annonsörer

Om vartannat

Mellan åskbyarna

Rågmjölken skjuter upp sina lansar av dunkel glöd längs dikena. Glöden blir dovare, allt eftersom den smältvita solen sugts in under förtrupperna till de massiva åskmolnen, som stiger i en blåsvart front västerifrån. Åskan är aldrig långt undan, upp bland finnbyggs åsar så här års. Nu har vi snart några duktiga smålar.

Jag sitter i den tveiga slänten nedanför en hässa, som jag vräkt höet från och avnjuter en stunds vila mellan arbetsrycken. Snart skall vagnen komma bullrande tillbaka från logen med mina svägar. Sen blir det att pina latmasken igen. Lassa hö kan visserligen vara ett nöje, men det är absolut inte vilsamt. Men ännu hörs inget varnande skrammel av vagnshjul. Den pinnmogula vägen upp till Nordgården med dess vita manbyggnad ligger tom — så när som på att den trafikeras av en kull halvuxna kycklingar.

Solstrimman glider allt smalare bort över bergskammarna. Över byn med åkrar och gårdsklunger fälls skuggan som en tung ving. Den svalkar en liten aning. Och det är inte ur vägen, för det har varit pressande varmt. Djupa darrnere i dalen bortom Ljusnans älvsstrimma breder stormossen ut sitt skäckiga mönster av dy och tuvmark. Ibland kan man höra tratorna skria därifrån. Men nu kavlav tystnaden ut som varmt bly i alla väderstreck. Det är tyst i bergssidorna, tyst i hagarna och hulten. Susar inte ens av borstiga ax från rågmjölens röktigt brungrå massor häruppe mellan stenrosen och gråskäggiga gärdsgårdar. Snart skall väl åskan tala. Men den brukar ha en ful vana att hålla sin eldkratermun slut, tills den kommit just precis här mitt över Digerberget. (Och en ännu fulare vana att slå ner just i Nordgården.)

Jag sitter så nära vägen, att

jag med ögonen kan följa en ovanligt stor och barbariskt ful spindel, som krockar iväg från den ena dikesrengen till den andra. Samtidigt som jag från ett håll hör det första ramlet av vagnshjul, så hör jag från det motsatta ett ivrigt kvittrande från en sådesårla. Den kommer i vippig flykt och slår ner några meter från mig — och från spindeln.

Den är slank, lätt, målad som det tycks i ännu fuktiga akvarellfärger; och den har ben, som förefaller lika trådmåla, som spindelns. Hastigt som en snäppa löper den över pinnmon. Så får den ögonen på spindeln. Den rusar fram och börjar fnatta och picka efter det lilla monstret. Så retirerar den, gör en kringgående rörelse och försöker på nytt. Men det är faktiskt, som om den vore en smula rädd. Det är inga riktiga takter i fångstförsöket. Nu dyker den pepparkaksbruna hästen upp i backen nerom stallet. I det samma har årlan (det är en hanne) fått sin fru till sig. Hon skyndar till hjälp. Men även hon har såna lustigt skygga piruetter för sej. Innan företaget har hunnit stabiliseras, så kommer hästehovar och vagnshjul och förestår alltsammans. Det är förstas möjlig att attacken fortsätts, sen vagnen passerat. Det vet jag inget om. För då bänder jag med högaffeln och skickar upp klöver och timotej till min svägar Hil-ding.

Just när vi lassat färdigt, brakar åskan lös. Molnen öppnar sina röda käftar och spyr eld över byn. Regnet forsar, och det blir att ställa undan högaffeln för dagen. Men vi har i alla fall hunnit få in en hel del hö. När det regnat färdigt, är luften frisk och sval. Rågmjölken flamlar längs dikena.

Sven Rosendahl

Åttaåriga Gunilla berättar

— Den gubben som skottar gatan därute, far vet, han är väldigt elak. Han säger svärdord.

— Det kan jag aldrig tro, säger far.

— Jo, jag har hört det själv.

— Tala nu riktigt om för far, hur det var, för jag tycker inte om det där.

— Jo, vi stod runt omkring, och han skotta, och vi stod och såg på. Och när han hade skottat en stund, då reste han på sej. Och så slängde han spaden. Och så sa han: — Nu sket ja it, sa han.

Pundsedlarna i Toplitz-sjön i Österrike visar inga tecken till att ta slut. Här bärgar en österrikisk arbetare i land ytterligare en skottkärna pundsedlar, som framställdes av nazisterna i början av andra världskriget för att stjälpa Englands ekonomi. Man tror att Toplitz-sjön förrutom de falska sedlarna också gömmer nazistpartiets guldskatter.

En amerikahistoria

I Förenta staterna finnes som bekant talrik med s k drive-in-biografer, där bilarna kan köra fram och passagerarna se filmen utan att behöva stiga ur bilen. När en nyinryckt rekrut blev tillfrågad av sin kompanichef vad han var i det civila svarade han att han var biostöt på en sådan drive-in-biograf.

— Biostöt? upprepade officeren oförstående.

— Jo, jag gick omkring till alla bilarna och talade om för de unga paren att föreställningen var slut.

DOKTORN SVARAR

Förse frågor med lämplig signatur och uppgiv helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

Under denna rubrik besvarar en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsekröets.

"Y X Z". Somliga människor besvärar sig om likhet med Er av att de själva luft och orsakerna till denna vana äro okända. Genom att mag-säcken så småningom luftfylls uppstår impulsen att rapa och jag skulle tro att Era besvär är helt enkelt av denna natur.

"M 1959. En som aldrig frågat förr". Jag tror att de problem, som Ni sysslar med givetvis kommer att lösas med tiden, men det kan också fortsätta att plåga Er ganska länge. Det viktigaste är, som Ni också själv har på känn, att vederbörande får något väsentligare att intressera sig för. Självt tror jag inte Ni har någon som helst skuld i att problemet är som det är, utan får försöka hjälpa Er make på bästa sätt.

"Frågis 15 år". Darrhänheten är ju ett vanligt nervöst symptom och beror på nervösa spänningar hos Er, som väl med hänsyn till Er ålder, man kan räkna med försvinnande eller i varje fall avta. Att det knastrar i knäet behöver inte vara tecken på någon skada eller förändring i knäleden, då inga andra symptom förekommit såsom svullnad, värk eller dylikt.

Slöa på, bara!

Hur har ni haft det på semester? Eller hur tänker ni ordna det för er? Hör här vad den berömda engelske läkaren sir Heneage Ogilvie säger om konsten att lata sig:

— Att slöa och lata sig är absolut inte att kasta bort tiden utan tvärtom mycket nyttigt och behagligt. Om inte slöhet och lättja funnes, skulle världen inte bestå länge till. Att kunna slöa och lata sig vittnar om hög intelligens. Men tyvärr finns samvetet — slöandets värsta fiende, som kan förstöra hela njutningen i att lata sig. Försök döva samvetet — åtminstone på den här punkten och när ni har semester.

"Människan kan bli 200 år"

Chefen för institutet för experimentell medicin vid universitetet i Montreal, Kanada, professor Hans Selye, har under flera år försökt komma underfund med de levande cellernas yttersta livslängd. Professorn har nu meddelat att experiment med både mänskliga och animala celler visade att cellerna under optimala, bara inom reagensglas rekonstruerbara förhållanden praktiskt taget var outslitliga och kunde leva i många hundra år utan att "äldras". Professor Selye anser att människan har "en naturlig levnadstid på omkring 200 år". Varje dödsfall som inträffar tidigare är förenskat av sjukdom, som läkarskapskapen kan eliminera i samma takt som våra kunskaper om ålderdomssjukdomarna ökar.

Blodtrycksautomat

En firma med automattillverkning som specialitet har börjat serieproduktionen av automater lämpliga att ställas upp på gator och torg och kapabla att mot en slant på den i automaten inskjutna underarmar inom 15 sekunder precis och pålitligt avläsa blodtrycket. Firman räknar med att det blir främst stora firmor som kommer att köpa automaterna för att kunna ge sina anställda tillfällen att mäta blodtrycket före, under och efter arbetstiden.

DJURPRAT

Texten: Kai Rosenberg.

Ill.: Vilh. Hansen.

En billig middag

Lurifax och Listifix, de två kloka råvarna var hungriga. Men de hade inga pengar. Nu gällde det därför att skaffa sig en gratis middag. Men hur?

De gick bort till gästgiveriet, där den snälle björnen var gästgivare. Han hette Bamse och han gav dem en stor präktig middag. Då de inte kunde få mer mera, satt de en stund och stänkade av välbehag, sa Lurifax med en liten rapning.

— Vad säger du? utropade Listifix rasande. Det är min tur att betala, du får inte lov att betala ett enda öre. Bamse, jag förbjuder dej att ta emot pengar av Lurifax. Kom hit med notan — och räkna daton med också!

— Ja, ja, sa Bamse. Mej kan det ju göra detsamma vem som betalar.

— Får jag fråga, varför du absolut vill betala? frågade Lurifax. — Därför att jag i dag är på särskilt gott humör. Därför att du är min bästa vän, Lurifax — och det är Bamse också — det är alla i hela världen.

— Jamen, min moster har födelsedag i dag, så det är mera rimligt att jag får vara den ädla givaren, sa Listifix. Hur mycket är jag skyldig?

— Jag struntar i din moster, ropade Lurifax med grötig röst.

— Vad säger du, är du oförskämd, din slyngel!

— Ska du kalla mej för slyngel! Och tror du jag vill finna mej i att du går omkring och säger att det alltid är du som betalar och att jag är en riktig snälljap! Bamse, kom nu med notan!

— Nej hör nu, när har jag kallat dej för snälljap? När?

— Det kunde lika dej att göra det. Och håll så mun, min fine vän, för mycket kan jag finna mej i, men att strunta i min moster...

Och på det sättet fortsatte de. Det såg efter hand ut som de annars så goda vännerna höll på att ryka i tottarna på varandra. Bamse stod och såg från den ene till den andre och var alldeles olycklig över osämjan.

— Hör på kära vänner, sa han. Nu hade vi det ju så trevligt. Ni får verkligen inte bli ovänner.

— Vi — ovänner! utropade Lurifax förargad. Vi är de bästa vänner i världen. Kom bara inte och påstå något annat, för då ska jag balsamera dej.

— Ja, ja, då är ni alltså vänner. Det lät bara inte så. Hör på, ni kan ju singla slant om vem som ska betala.

— En utmärkt idé, sa Listifix. Kasta upp en tvåkrona i luften!

Det gjorde Bamse — men Lurifax grep den och stoppade den i förvirringen i fickan.

— Nej, då har jag en bättre idé. Som alla vet är råvar duktiga löpare. Vi springer i kapp om det. Den som vinner får lov att betala. Och vår käre gamle vän Bamse ska vara domare.

— Det vill jag gärna vara, sade Bamse. Men tror ni det är hälsosamt att springa så fort med all den där maten och drycken i magen?

— Jovars, sa Listifix. Motion efter maten är tvärtom hälsosamt. Kom, Bamse, ställ dej här vid dörren, så springer vi runt gästgivergården åt var sitt håll. Den som först slår dej på axeln har vunnit.

Förtroliga stunder

"Lejonet". Tyvärr ger vi inte personliga svar men hoppas ni ser svaret i tidningen. I ett ställe skulle jag absolut bygga ett nytt hem. Era anförvanter är gamla, de vill in i några förändringar och man bör värda och respektera ålderdomen — men inte till den grad att man ger upp rätten att leva sitt eget liv. Låt dem vara kvar i sin miljö, där de trivs, men forskona er tillkommande att belöva bli ett element som kanske ruckar på deras tillvaro och stör ert goda förhållande. Och gör ni så långt, så kan ni lugnt sätta er över deras kritik och klagan; ni har rätt att gifta er och få ert eget hem, de har ju redan haft sitt, eller hur? Gör alltså slag i saken och fria till flitens som tydligt är kär i er, vänta inte för länge då kanske hon vänder sin häg till någon annan. Skriv gärna igen och hjärtlig hälsning. "Gallie"

"Inger 29". Antingen är ni besatt av någon sorts tvångside. Eller också har ni faktiskt det som kallas för "hypnotisk" blick. Säkert vore det bra för er att tala med en förstående läkare, helst en psykiater. Ett eller ett par samtal kunde kanske reda ut problemet för er, ni tycks ju själv vara på det klara med att detta vore det bästa. Hoppas problemet löser sig och hjärtlig hälsning. "Gallie"

15.000-årig förhistorisk statyett

Ett av de märkligaste arkeologiska fynden under senaste tid har påträffats av en amatörarkeolog, fabrikören Robert Antoine från Romiremont, i en djup grota i närheten av den lilla franska staden Tursac i departement Dordogne. Den lilla bildstoden är av kristallglänsande sten, bara 8 centimeter hög, 25 millimeter tjock och 40 millimeter bred. Den fröeställer en kvinna. Fyndets ålder uppskattas av den tillkallade expertisen till 15.000 år. Den förhistoriska statyetten härstammar från stenåldern, vilket bekräftar av en professor vid Harvard-universitetet som tillfälligt vistas i trakten på semesterresa. Figuren är en enastående skönhet. Enligt historieforskaren Henri Delporte, som skyndsamt reste till fyndplatsen, är den av unik betydelse.

Här finns allt!

Realisation i det stora varuhuset. I vimmel gick en herre oroligt av och an och såg ensam och övergiven ut.

— Vad önskar min herre? frågade en vaktmästare.

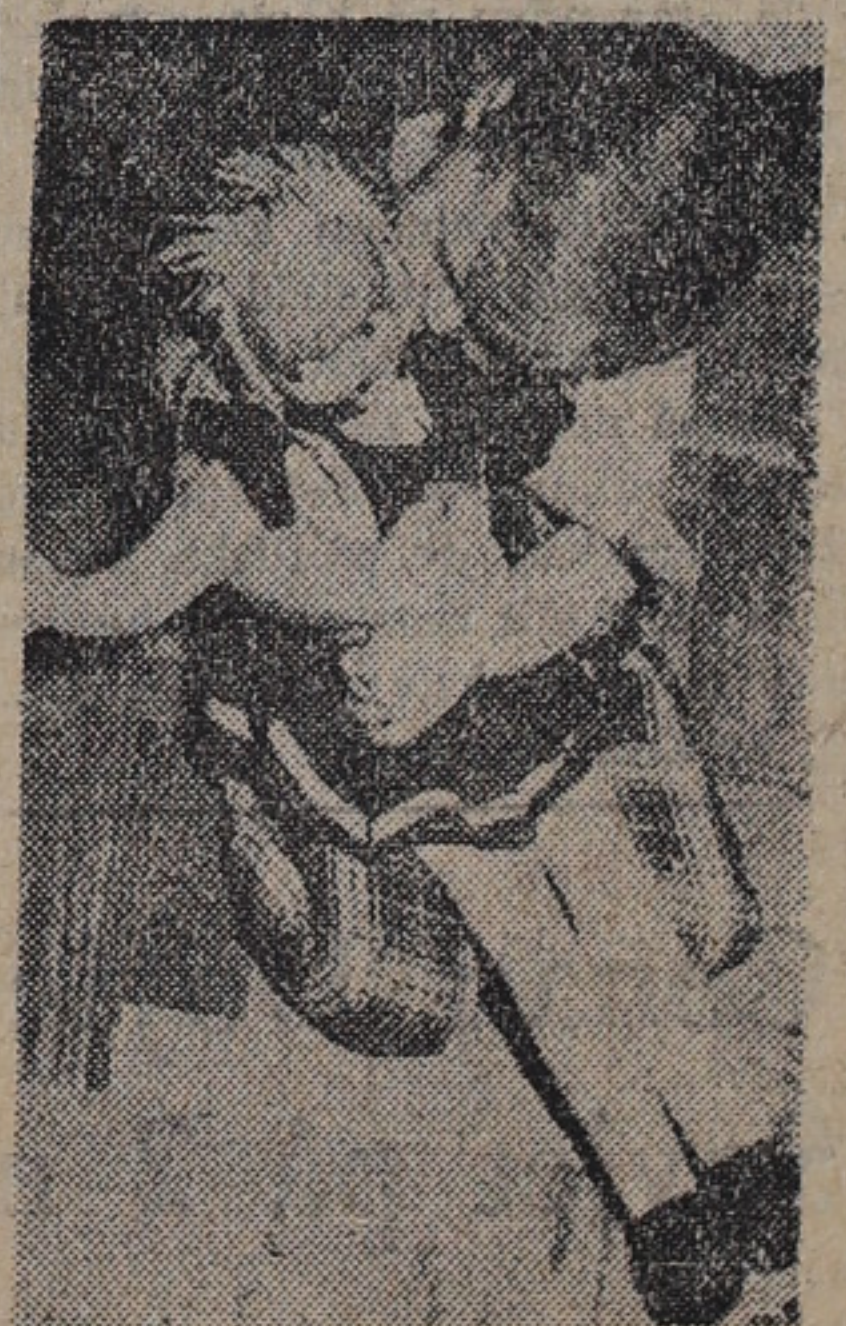
— Jo, jag har förlorat min fru...

— Sorgkläder — varsågod, en trappa upp till höger!

En annons

är
mera värd
än vad den kostar.

Bosse

Pella och Bosse är bästa vänner. Varje dag leker de tillsammans, långa och invecklade. Kom, Bamse, ställ dej här vid dörren, så springer vi runt gästgivergården åt var sitt håll. Den som först slår dej på axeln har vunnit.

är ledsen — om hon inte åker i vägen med en smäll — och hon ligger bredvid honom när han somnar. På morgonen ligger hon på golvet. Pella är förstas äm docka, en stor tygdocka med gult hår och ett blått ägg, det andra är borta. Det händer att pappas vänner gör sig lustiga över det och kusin Thomas som är stor och vuxen och snart sju år säger förstas "är'u en tjej va, leker med dockor, tass...". Bosse fönekar Pella för en stund, sparkar henne i under sängen och stoppar händerna i fickorna. Efter en halvtimme håller han henne i famn igen. Det är bra och riktigt, pojkar har ofta lika stort behov att leka med dockor som flickor i de yngre åren och det är bara dumt att neka dem det nöjet. För vad säger att det är sundare för en liten pojke att springa runt med leksaks pistol och skjuta Marsmänniskor?

Se men inte röra

De statliga vaktposterna utanför Buckingham i London är föremål för turisternas speciella intresse, ett intresse som inte alltid är av det förfärliga slaget. Nyligen rotade en kvinnlig amerikansk turist en av vakterna till den grad genom att göra narr av honom, att han spårade henne på benet — vilket resulterade i 10 dagars arrest. Vanligare är emellertid att folk vill fotograferas tillsammans med gardisterna, och tonårsflickor ställer sig upp tätt intill dem medan en kamrat knäpper. Men det vill myndigheterna inte vara med om, men nollsten passer på och avstyr sådana tilltag, såsom man ser på bilden ovan.

Säkerhetsbälte i bilen — självklart! NTF

VILL NI
veta vad som händer i södra
Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

TISDAGEN DEN 18 AUGUSTI 1959

SÖKER NI
kontakt med befolkningen
i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Endast 120 milj kr kan sparas i statsbudgeten för 1960/1961

STOCKHOLM (TT)

En högst avsevärt — och i dagens läge nödvändig — nedskärning av de statliga utgifterna kan åstadkommas under de närmaste fem åren, säger 1958 års besparingsutredning i sitt på måndagen framlagda betänkande. De av utredningen föreslagna besparingsåtgärderna går huvudsakligen ut över fem stora utgiftsposter i budgeten: bostadspolitik, folkpensioneringen, vägväsendet, driftväsentligt skärpt restriktivitet i fråga om nya kostnadskrävande reformer samt att budgetarbetet i fortsättningen baseras på en "femårsplan" för den statliga utgiftspolitik.

De av utredningens förslag, som innebär minskningar i förhållande till redan beslutade utgifter, gäller huvudsakligen bostadspolitik, driftbidrag till SJ samt skatteersättning till kommunerna. Tillsammans skulle dessa förslag för helt budgetår minska belastningen på driftbudgeten med ca 300 milj kr. Hertil kommer drygt 30 milj kr, som kan sparas på mindre utgiftsposter under olika huvudtitlar. Dessa förslag får emellertid effekt först successivt. Under budgetåret 1960/61 inskränker sig besparingen i detta avsnitt sålunda till ca 120 milj kr. Hertil kommer en rad förslag, som visserligen inte medför minskningar i förhållande till nuvarande utgifter, men som innebär väsentlig begränsning av kommande utgiftsstegringar. Hit hör förslagen beträffande folkpensioneringen och vägutgifterna.

Utredningen, vars ordförande varit generaldirektör Olle Karlby, framhåller att den endast framlagt sådana förslag där representanter för samtliga demokratiska partier kunnat enas.

I stora drag innebär besparingsutredningens program att bostadspolitik ligger om — bl a genom att den statliga långivningen ersätts med ett kreditgarantisystem, att räntorna höjs och att frågan om generella bostadssubventioner omprövas — att höjningen av folkpensionerna får en jämnare kurva och att den stora planen för utbyggnaden av vägväsendet inte kan fullföljas. Driftbidrag till SJ på 100 milj kr skall successivt skäras ned med 20 milj kr per år så att det är helt avskaffat efter fem år. Skatteersättningen till kommunerna bör reduceras enligt en ny skala, som dock inte ger förlust för kommuner med lågt skatteunderlag. Åtskilliga mindre besparingsobjekt, som berör en rad skilda områden, redovisas också.

Utredningen framhåller att de från riksräkenskapsverket inskaffade preliminära beräkningarna av statsinkomsternas utveckling ger vid handen att staten för vart och ett av de närmaste fem åren har ett upplåningsbehov av 4.000 milj kr. Strävan bör därför vara en sådan planläggning av statsfinanserna att man i fortsättningen får bättre överensstämmelse mellan nationalinkomstens utveckling och utgiftstegringen i statsverksamheten. Det har ansetts väsentligt att kartlägga riskerna för en fortsatt snabb mer eller mindre automatisk utgiftsexpansion. I direktiven framhålls att utredningens översyn bör syfta till en mera långsiktig passning av budgetens innehåll och omfattning.

Utredning enhällig

STOCKHOLM (TT)

Utredningen är enhällig i sitt förord för de här besparingsåtgärderna, sade generaldirektör Olle Karlby i en Dagens eko-kommentar på måndagskvällen. Det har varit en arbetsmetod för utredningen att endast redovisa de förslag om vilka enhet kunnat vinnas. Med den metoden har ju den självklara förutsättningen varit att varje ledamot kunnat, i annat sammanhang, framföra eventuellt övriga förslag till besparingar. Genom att förslaget har fått enhällig anslutning från de fyra representerade partierna höger, folkparti, centerparti och socialdemokrater så bör ju möjligheterna för finansministern att uppnå den besparingseffekt, som enligt hans direktiv till utredningen framstär som angelägen, ha underlättats avsevärt.

Folkpensionerna kommer inte att minskas genom besparingen, understyrk generaldirektören. Vårt förslag innebär endast att den ojämna skala för stegringarna som pensionsberedningarna på sin tid föreslog ersätts av en jämn skala. Enligt vår skala kommer folkpensionerna 1960 att höjas med 250 kr.

Hyresgäströrelsen lovar strid kring förslaget

STOCKHOLM (TT)

Besparingsutredningens förslag är en "fräck utmaning" mot bostadskonsumenterna, hävdar förbundsordförande Erik Svensson i Hyresgästernas riksförbund. Om utredningens förslag går igenom har man helt raserat den bostadspolitik, som tidigare så framgångsrikt bidragit till att förbättra bostadsförhållandena här i landet. Förändringen av räntegarantier innebär i praktiken att de nuvarande höga låneräntorna till stor del får släpa igenom på hyrorna även i de statsbelånade husen.

De kraftigt höjda kostnaderna för bostadskonsumenter av alla kategorier, hyresgäster, bostadsrättsinnehavare och egna bostadsägare lägga ovanpå redan föreliggande kraftiga hyresjusteringar. I de statsbelånade hus, som uppförts sedan 1940-talets början, har de senaste fyra åren hyrorna höjts med mellan 12 och 17 proc genom räntehöjningar och återkrav av tilläggslån, vartill sedan kommer ytterligare 9-10 proc på grund av ökade omerakostnader.

I de hus som nu byggs är försämringsfaktorer i finansieringsvillkoren så avsevärda att stora kategorier av barnfamiljer helt enkelt är

utestängda från möjligheterna att skaffa sig en tillräckligt rymlig, modern bostad.

Med hänsyn till framtiden är det allvarligt, att besparingsutredningen helt synes ha förbiset nödvändigheten från samhällets sida av att även i fortsättningen bekräva en aktiv bostadspolitik. Man har också anledning att ställa sig tveksam till utredningens beräkningar av de statsfinansiella vinsterna. Man måste sålunda ha utgått ifrån, att räntan blir lika hög budgetåret 1961-1962 som nu. Vad vet utredningen därom? Om diskontot faller stannar besparingarna till stor del på papperet. Om man vill uppnå en lätnad i fråga om statens finansiella åtaganden på bostadsområdet vore det bättre att prova möjligheterna att räntesänkning.

Hyresgästföreningen kommer att se till att det blir strid kring utredningsförslaget. Det berör också på ett så pinsamt sätt så många av landets väljare, att det kan ifrågasättas om inte de politiska instanserna trots allt kommer att hesitera inför de perspektiv som öppnas, säger hr Erik Svensson.

BARNAVÄRDSNÄMNDEN MAKTLÖS

För den ene ynglingen hade man ordnat ett nytt hem och dessutom hade han möjlighet få fortsätta sin skolutbildning i samrealskola. För de andra återstod dock inte annat än att återvända till Ivarsborgshemmet.

Fyra barnavårdsnämndssammanträden hade mött upp i sessionssalen och förklarade där samstämmt att för tillfället fanns det intet att göra för att ge pojkar skydd.

Aklagaren sade sig emellertid inte vara nöjd med detta utan förklarade att barnavårdsnämnden inte hade vidtagit några ordentliga åtgärder.

Det är inte bara pojkar som behöver skydd — det är minst lika viktigt att de fräntas möjligheten att begå brott mot andra, sade han.

Försvaren förklarade i sitt slutgenmäle att man måste hålla med åklagaren och han ansåg att det är beklagligt att barnavårdsnämnden i Göteborg inte har resurser nog att skaffa ett hem för ungdomar som kommit på kant med rättvisan där de kan få effektiv övervakning.

Deras försvarare, advokat Gunnar Brockman, bestred häktningsyrkandet, detta av principiella övervakning.

Brist på vårdresurser tvång domstolen häkta 4 15-åringar

GÖTEBORG (TT)

Fyra 15-åriga pojkar häktades på måndagen av Göteborgs rådhusrätt misstänkta för grov stöld.

Pojkarna hade rymt från Ivarsborgshemmet i Göteborg där de varit intagna en kort tid. Genom att klättra utför en stupränn från andra våningen tog de sig ut en natt och under denna gjorde de en brottsturné från Göteborg, där de stal en bil, till Kungälv, Västerlanda och Tjuvkiel. Under sin färd hann de med att stjäla ytterligare en bil och att göra inbrott i kiosker.

När det började dagas återvända de fyra pojkarna till hemmet och klättrade in samma väg som de tagit sig ut. Deras nattliga raid upptäcktes emellertid under dagen då de var ute och nöjesäkte i en av de stulna bilarna. De erkände oförbehållsamt stölderna.

En av pojkarna hade tagits in på hemmet samma dag som rymningen skedde. Han hade strax dessförinnan varit med om en brottsdysse längs Göta och Norrre älv men gripits i Ström efter motorbåtsstöld och stöld i båtar.

Aklagaren, stadsfiskal Carl-Gustaf Wijk, yrkade att de fyra 15-åringarna skulle förklaras häktade då man inte har möjlighet att ordna betryggande övervakning för dem. Samtliga hade tidigare vid minst ett tiotal tillfällen vardera varit i kontakt med kriminalpolis.

Deras försvarare, advokat Gunnar Brockman, bestred häktningsyrkandet, detta av principiella övervakning.

Conan Doylearvingar kräver Sovjet på 2 miljoner rubel

MOSKVA. (TT—Reuter)

Ett mål av stor principiell betydelse för många västerländska författare tas på måndagen upp av högsta domstolen i Moskva. Det gäller utbetalning royalties för sir Arthur Conan Doyles berömda Sherlock Holmes-böcker.

Kärandesidan företrads av den amerikanske professorn Harold Berman, som å Conan Doyles efterlevandes räkning begär över två miljoner rubel i royalties för de Sherlock Holmes-böcker som givits ut i Sovjetunionen. Beloppet utgör femton procent av de pengar som ryska förläggare enligt Berman har förtjänat på böckerna.

Professor Berman som är specialist på rysk lag har förberett ett två timmar långt anförande som han skall framföra på ryska. Det går ut på att en viss paragraf i sovjetlagen som förbjuder orättmätig vinning genom utnyttjande av annans arbete skall vara tillämplig när den utnyttjades är utlänning.

Om hans yrkande går igenom remitteras målet till stadsdomstolen i Moskva. Denna har tidigare uttalat att artikeln i fråga inte är tillämplig för utlänningar, men gav i fredags professor Berman tillstånd att få ärendet prövat hos högsta domstolen.

Den berömda författarens son, Adrian Conan Doyle, försökte i fjol själv en process i Sovjetunionen men förlorade målet. Om professor Berman har större framgång kan detta bana väg för en stortflod av krav från andra västerländska författare.

Dödsskadad vid rekonstruktion av trafikolycka

NORRTÄLJE. (TT)

Femtiöfemåriga polismannen Henry Mattsson från Nyckebys, Lohärad, avled på måndagen av svåra inre skador som han fick vid en

Vätekraftens gåta har ännu inte lösts

UPPSALA (TT:s utsände)

En temperatur av ca 10 milj grader — ungefär som i solens inre — har uppnåtts i den stora apparaten för vätekräfterexperiment i Livermore, avslöjar för TT dr Richard R Post vid California-universitetet.

Dr Post, som deltar i fysikerkonferensen i Uppsala, framhåller dock att den höga temperaturen endast kunde upprätthållas under mycket kort tid, och någon vätekräfterreaktion har inte kunnat påvisas. — Vi hoppas dock mycket av apparaten, säger dr Post. Experimentapparat består av tre olika stora cylindrar, som är hopkopplade med varandra. Väteplasma pressas med hjälp av magnetiska fält ihop i den största cylindern och skjuts därifrån in i mellancylindern där det komprimeras ytterligare. När det fångas upp i den minsta cylinderns magnetfält kan man uppnå de höga temperaturerna.

Under alla omständigheter

bör man inom fem år få besked om det går att utvinna vätekräft i en kontrollerad reaktion eller inte, slutar dr Post.

Inte heller vetenskapsmännen i något annat land torde ha lyckats lösa problemet hur man skall utvinna vätekräft för fredligt bruk — åtminstone kom det inga sensationella avslöjanden i den vägen under fysikerkonferensens första dag. Representanter från "De tre stora" på vätekräftområdet — USA, England och Sovjet — förklarade att man ännu inte vet om problemet går att lösa.

8 ungerska arbetare avrättade

Enligt rapporter som ingått till Wien från Budapest har åtta ungerska arbetare och flera andra personer som dömdes till döden tidigare i år för att ha deltagit i revolten 1956 nu avrättats.

På vanligtvis välunderrättat håll i Budapest tror man att dödsdomarna skyndsamt verkställes eftersom det är vanligt att en del dödsdomar beviljas nåd på Ungerns förtjänstsdag den 20 augusti.

Något officiellt meddelande om att domarna verkställts har inte lämnats men på tillförlitligt håll säger man att dödsdomarna bekräftades av en appellationsdomstol för fjortio dagar sedan.

Omkring femton andra personer har dömts till fängelsestraff för liknande brott.

olycka under tjänstutövning i lördags. Vid Gläntan i Skederid ca 15 km från Norrtälje blev han påkörd av en bil som fördes av en byggnadsarbetare från Lidingsö. Olyckan inträffade under en rekonstruktion av en bilolycka som inträffat vid Gläntan tidigare i år.

MORMOR FAR POLISHJALP. Argentinska poliser hjälper här tyskfödda skådespelerskan Marlene Dietrich ut från Operan i Buenos Aires. Hon orkade inte med allmänhetens påtryckningar vid hennes ankomst till Operan där hon skulle göra ett kort framträdande.

Småttingar fick börja skolan med skolstrejk

HÖRBY. (TT)

Det nya skolåret som på måndagen tog sin början i Bjärsjölagårds skoldistrikt inleddes med en skolstrejk och omkring 65 barn uteblev från undervisningen.

Bakgrunden till strejken är den att skolstyrelsen beslutat dra in Gummastorps småskola och i stället låta transportera eleverna till Brunslovs småskola. Det är bl a det sjunkande barnantalet som framtingat en omorganisation av småskolundervisningen.

Skolbarnens föräldrar som håller benhårt på Gummastorps småskola har vid sammanträde enhälligt beslutat hålla barnen hemma från undervisningen om denna skall meddelas i Brunslov.

Endast fyra av barnen infann sig, medan 14 blev borta i småskolan tillsammans med ett femtiotal som

"sympatiststrejkade" i klasserna 3-6. Skolstyrelsens ordförande kyrkoherde Kjell Barnekow har värdjat till föräldrarna att avbryta skolstrejken, då frågan kommer upp till ny behandling i skolstyrelsen på fredag. På föräldrarnas sida hävdar man att strejken skall fortsätta men också att man skall ta ställning till den gjorda värdjan vid ett sammanträde på onsdagskvällen.

Sprängde sig själv skadade 5

UPPSALA. (TT)

Ett liv krävdes och minst fem personer skadades allvarligt när en bergsprängare, bosatt Svartbäcksgatan 107 i Uppsala, natten till tisdagen tog sitt liv genom att spränga sig själv i luften.

Mannen sprängde sig i trappuppgången till det hyreshus han bor i. En ligenhet blev så svårt ramponerad att en del av väggarna rasade ut. Även en del andra ligenheter berördes av explosionen.

Smällen hördes över hela staden. Ambulanser gick i skytteltrafik mellan olycksplatsen och Akademiska sjukhuset. Bland de skadade är bergsprängarens egen hustru som fick ett ben avslit.

En av de skadade, en kvinna i 40-årsåldern, avled under transporten till sjukhuset.

Desirée hem oförlovad

Prinsessorna Margaretha, Birgitta och Desirée som i 14 dagar varit grekiske kronprinsen Konstantin gäster avreste på måndagsmorgonen från Korfu för att via Aten återvända till Stockholm.

Prinsessorna reser med kronprinsens eget flygplan. Kronprinsen är inte med på färden.

Före avresan besåg prinsessorna den grekiska huvudstaden under ett par timmar. För grekiskt officiellt håll förklarar att man inte har sig något bekant om att någon förlövning mellan kronprins Konstantin och prinsessan Desirée skulle vara förestående.

Prinsessorna Margaretha, Birgitta och Desirée anlände kl 23 med färjan från Helsingör och fortsatte omedelbart i bil till Sofiero.

Förre generalmajoren Remer som spelade en avgörande roll vid nedsläandet av kuppförsöket mot Hitlerregimen den 20 juli 1944, har häktats. Han anklagas för olagliga växelaffärer.

Ny värmebölja på väg

STOCKHOLM. (TT)

Det varma och torra vädret får vi ha kvar åtminstone de närmaste dagarna, omtalar Väderlekstjänsten. Det blir visserligen något svalare under tisdagen genom västliga vindar, men det blir bara tillfälligt — en ny varm luftström är på väg mot Skandinavien från sydväst in över Azorerna och Storbritannien för vidare befordran mot nordost.

Det var genomgående hög värme över hela landet under måndagen. Högsta temperaturen under eftermiddagen — 29 grader — noterades i Barkarby vid Stockholm men samtidigt också i Harads i Norrbotten. 28 grader hade man på flera platser i Norrbotten — varmare än på Bromma där det var 27. Inne i Stockholm var det nästan hela dagen 26 à 27 grader. Det är ovanligt för årstiden med så hög värme i Norrbotten som 29 och 28 grader och dygnsmedeltemperaturen är där just nu 7 à 8 grader över det normala.

Det var varmt i hela östra Sverige i det inre fastlandet till linjen Falun—Örebro—Jönköping. Sundsvall och Gävle hade 25, Uppsala och Västerås 27, Falun 26, Örebro 28, Kalmar 26 och Jönköping 24 grader i västra och södra Sverige var det något svalare med 21 grader i Göteborg, i Karlstad och Malmö 23 och i Halmstad 19 grader.

Varmare

Väderleksläge: Högtrycket över Finland försvagas ytterligare, men ett annat högtryck med centrum över Nordstjärnan utbreder sig över västra Skandinavien. Något svalare luft, som inträngt över de västra delarna av Gotland, Svealand och södra Norrland, utbreder sig långsamt österut. Ett mindre regnområde mellan Island och Skottland rör sig åt nordost.

Utsikter: Svag till måttlig vind mellan nordväst och nord. Upphållsväder och mestadels ringa molnighet. Oförändrad temperatur eller något varmare.

Kattgatt: God till frisk bris mellan nordväst och nord. I morgon avtagande och därefter av växlande riktning. Måttlig till god sikt.

Allmänna utsikter för onsdagen: Gotland: Växlande vind. Fortsatt varmt och torrt väder.